

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

IV. évfolyam 12. szám

<http://www.szikszi.hu/isk/gellert/>

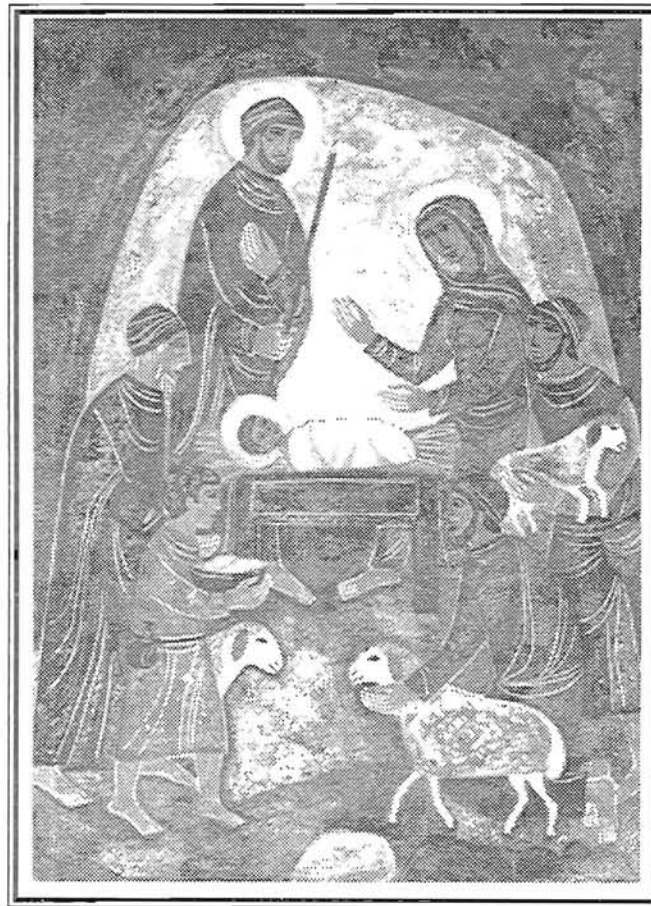
1997. december

Karácsonyi ének 1997-ben

Kicsi Jézus úgy fogadd zsolozsmánk,
fogyó magyar szívritmusban írjuk,
míg a farkát kergető eb-világban
megmaradásunk közelharcát vívjuk...
Benne a Körös, Duna, a Tisza,
Maros, a Vág, Dráva csobogása,
nyelvük-fosztott magyar iskolák
kodályin-szép könnyes Glóriája!

Kicsi Jézus, megosztanak minket,
mint szentséges köpenyedet tépték,
éhes szájak angyal-csikra várnak,
a munka-koldus nem találja bérét...
Vezess minket Betlehemi Gyermekek,
hogy egy-hiten jussunk el oda,
hol a jóléttől megszedült "nagyok"
fel sem fogják sorsunk mily mostoha.

Kicsi Jézus a hit tiszta hangján
csendüljön e kórus bele
az endrődi és környéki népek
kyrie-je, áldó éneke:
Dicsőség az Ég Örök Urának,
s Szent Fiának, ki a szeretet,
s Szentháromság békesség-galambja!
áldón lebegjen a Körös felett!

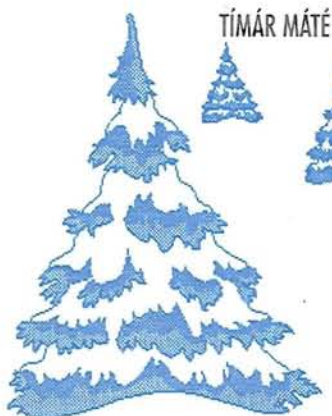
SZENT KARÁCSONY ÜNNEPÉN

Csendes éj...

Csendes éj, szentséges éj!
Mindenek nyugta mély;
Nincs fenn más, csak a szent szüle pár.
Drága kisedünk álmainál
Szent Fiú aludjál,
Szent Fiú aludjál.

Csendes éj, szentséges éj!
Angyalok hangja kél;
Halld a mennyei halleluját,
Szerte zengi e drága szavát;
Krisztus megszabadít,
Krisztus megszabadít.

Csendes éj, szentséges éj!
Szív örülj, higgy, remélj!
Isten szent Fia hinti reád
Ajka vigasztaló mosolyát!
Krisztus megsegített,
Krisztus megsegített.

TÍMÁR MÁTÉ

SZERKESZTŐSÉGÜNK MINDEN
TAGJA SZERETETBEN TELJES,
ÁLDOTT, BÉKÉS ÜNNEPEKET KIVÁN
MINDEN OLVASÓJÁNAK ÉS
GYOMAENDRŐD MINDEN
POLGÁRÁNAK!
ÖLELJE ÁT SZÍVÜNKET
A BETLEHEMI JÁSZOL BÉKÉJE!

Önök joga van tudni...

hogy az Országgyűlés ez év július 15.-én elfogadta a társadalombiztosítási rendszer átalakítását szabályozó törvényeket. Ennek következtében a nyugdíjrendszer is lényegesen változik. A munkavállalók nagy része saját maga választhatja meg a számára legmegfelelőbb rendszert, csak a pályakezdekőknek kötelező az ún. többpillérű rendszer. A nyugdíjreform egyik legfontosabb kérdése, hogy milyen hatása lesz a lakosság egyes csoportjaira. A már öregségi nyugdíjban részesülő korosztályokat a nyugdíjreform alapvetően nem érinti, ennek a korosztálynak nincs választási lehetősége. A nyugellátás évenkénti emelése várhatóan figyelembe veszi mind a fogyasztói árnövekedést, (infláció) mind az átlagkereset növekedést. A nyugdíjazás előtt állóknak meg kell ismerniük a nyugdíjkorhatárra vonatkozó szabályokat.

Röviden erről elmondható, hogy a nők esetében születési kortól függően egy évvel emelkedik a korhatár 1940-1947 év között. Az 1940. január 1.-je előtt született nők még - ha más egyéb feltétel is meg van - 55 éves korukban mehetnek nyugdíjba. míg az 1947-ben születettek 62 éves korukban. A férfiaknál is emelkedik a nyugdíjkorhatár, az 1939-ben és azután születettek 62 éves korukban mehetnek nyugdíjba. Teljes nyugdíjat mind a nők, mind a férfiak akkor kaphatnak, ha legalább 20 év munkaviszonyt tudnak igazolni. Meghatározott körülmények fennállása esetén résznyugdíj, illetve előrehozott öregségi nyugdíj is igényelhető. Ennek feltételeiről a megyei vagy a fővárosi nyugdíj-biztosítási igazgatóságokon érdemes részletesen informálódni. Nagyon fontos döntés, hogy a sok nyugdíjpentár ajánlatából melyiket válasszák? A pentárvalasztás szabad, bármelyik ilyen tevékenységet engedéllyel végző nyugdíjpentár választható. A dolgozó akkor is választhat más pentárt, ha a munkahelyén már működik saját. A szabad pentárvalasztást törvény biztosítja, ennek megsértése törvénysértésnek minősül. Ha valaki meggondolja magát, 6 hónap után kérheti más pentárba való átigazolását. Az aktív korosztályok közül a 47 esztendőnél idősebbek is választhatják a vegyes nyugdíjrendszert, de azt nem árt tudni, hogy a magánnyugdíjpentárban eltöltött idő rövidege miatt az ott lévő egyéni számlájukon csak akkor gyűlik össze nagyobb összeg, ha magas jövedelemmel rendelkeznek, és a pentárt jól választották meg, mert az kiemelkedően magas hozamot biztosít. Az ő befizetéseikre az un. normajáradék nem vonatkozik,

tehát számukra nincs államilag garantált "minimálnyugdíj" a magánnyugdíj-péntártól. Aki legalább 180 hónapig fizeti a tagdíjat a nyugdíjpentárba, annak a nyugdíját állami garancia biztosítja, ha a nyugdíjpentár maga fizeti a nyugdíjat és nem üzleti biztosító a folyósító. A 35-47 éves korosztály tekintetében - és értelemszerűen a többi fiatalabb korosztályokra is - érvényesül egy minimumgarancia, amelynél kevesebbet a magánnyugdíj-péntártól nem kaphatnak. Ez azt jelenti, hogy ha nem gyűlik össze elég befizetés 15 év alatti folyamatos fizetés esetén, akkor a Garancia Alap közreműködésével mindenképpen jár az első pillértől kapott nyugdíj 25%-a. Ettől függetlenül nem mindenkinek éri meg az átlépés. Ez függ az életpályától, kereseti viszonyoktól. Általánosságban elmondható, hogy akkor érdemes az átlépést választani, ha minél jobb a kereset, tehát minél több tagdíjat fizet, és minél fiatalabb, azaz még hosszú tagdíj-fizetési időszakkal rendelkezik valaki. A 35 évnél fiatalabb korosztálynak mindenképpen érdemes járulékkuk (tagdíjuk) egy részét magánpentárba fizetni, "hiszen az idő nekik dolgozik", befizetéseik a magánpentárban kamatoznak, értékük növekszik. Számukra ugyanúgy vonatkozik a minimumgarancia, mint a 35-47 évesekre.

A magánnyugdíjpentári tag dolgozó által a jövedelemből fizetendő járulékok %-ban:

Jogcímek/év	1998	99	2000
Magán nyugdíjpentári tagdíj minimuma	6	7	8
Állami nyugdíjjárulék	1	1	1
Állami egészségbiztosítási járulék	3	3	3
ÖSSZES LEVONÁS (jöv. %-ában)	10	11	12
Munkáltató által fizetendő társ. bizt. járulék	39	38	37 %

A Pro Patria, Összefogás a Kereszténydemokráciáért Egyesület JÖVŐNK KÉRDÉSEI

címmel fórumot rendezett Budapesten, a Szent Imre Gimnázium dísztermében. A fórum előadásának címe: A TÁRSADALMI MEGÚJULÁS GAZDASÁGPOLITIKÁJA, előadó volt prof. Rabár Ferenc egyetemi tanár, volt pénzügyminiszter. Az előadást hozzászólások követték. A díszterem zsűfoglalásig megtelt.

Rabár Ferenc professzor előadásának főbb gondolatai: Az első részben arra a már közhelynek számító sajnálatos tényre adott magyarázatot, hogy miért vagyunk pesszimisták, mi magyarok, annak ellenére, hogy a statisztikai jelentések már pozitív eredményekről tanúskodnak. A gazdasági növekedés valóban megindult, nem most, hanem már 1994-ben, de 2 évre azt visszafojtották. Véleménye szerint csalódtunk vagyunk, de nem a demokráciában, nem a rendszerváltásban, hanem egymásban csalódtunk! A rendszerváltás után lehültek az álarcok, mert hisz mindnyájan álarcot hord-

tunk, nem lehetett tudni egymásról, hogy belül hogyan gondolkodtunk, szerepet játszottunk, színpadon éltünk. Inkognitóban éltünk, és hogy most levettük az álarcot, magányossá váltunk. Nem az államtól, egymástól félünk, csoport érdekek ütköznek, nap mint nap tapasztaljuk, hogy a társadalommal baj van. Nincs létbiztonság, nincs közbiztonság, és állandóan félni kell az elszegényedéstől. Súlyosan beteg társadalomban éltünk, így nem lehetett másképpen, mi is beteggé váltunk. Nehezen tudunk ebből kilépni. A rendszerváltás után megszületett a szabadság, de nem született meg vele a biztonság. A társadalmat fel kell építenünk! - Tévés volt azt hinnünk, hogy a szocialista múltunk gát volt csupán, amelynek ledöntése után ott találjuk a kész társadalmat. A társadalom építés főbb elemei: a szolidaritás, a kooperáció, és a kommunikáció. Jelenleg mindhárom építő elemmel baj van. Nem hallgatjuk meg egymást, nincs közöttünk párbeszéd. A kommunikáció problémája, hogy mind a pozitív, mind a negatív esemény híre, mint a közmondásban: "minden csoda három napig tart". Gondoljunk csak például a püspöki körlevélre, mint pozitív üzenetre, és negatív példaként említhetjük a Tocsik ügyet, az olaj maffiát, stb. Közben terjed a maffia működése, a közbiztonság csökken, a társadalom úgynevezett deviáns része, a dzsoli dzsókerek száma nő, pedig minden társadalomnak megvan a túróképesége, hogy hány dzsoli dzsókert tud elfogadni...

Egy rendszer akkor organikus, ha a fejlődés irányát nem külső kényszer határozza meg, önazonosságát a változás korában is meg tudja őrizni, a rejtett pozitív vonásait ki tudja mutatni. Szerves összekapcsolódást biztosít a nemzet, a kultúra, a társadalom számára. A nemzetet veszély fenyegeti. A gazdaság nem nemzeti, hanem internacionális szinten szerveződik. A kultúra is elszakadt, a hírközlés, a tv, a média is nemzetközi, és minden gát nélkül jön be a sok "szellemi mocsok". Ezért van válságban a nemzetben élő társadalom, nemcsak nálunk, máshol is értékválság van. Fel kell ismernünk, hogy nincs külső kapaszkodónk! Hogy mit kell tennünk? A szétrombolt társadalmat újra kell építeni! A társadalom legfőbb építőelemei: a család, az önkormányzatok, a társadalmi szerveződések. A kormány gazdaságpolitikájának olyannak kell lenni, amely segíti a társadalom építő elemeinek növekedését. Ennek szolgálatában kell, hogy álljon az adó, a hitelpolitika, a szociálpolitika. A jelenlegi kormány a társadalomban végbemenő változással nem igazán törődik, hiszen meg van elégedve a jövedelmek elosztásával, fokozatosan kivonul a szociálpolitikából, az exportot támogatja, a belső felhasználást fékezi, a tőke hozadékát előnyben részesíti a munkabérral szemben. Tudomásul veszi a társadalom kényszerű alkalmazkodását, amely a családpolitikában, a születések soha nem látott visszaesésében, az elhalálozási statisztika, ezen belül az öngyilkosság szomorú rekordjában, az egészségügy krónikus elszegényedésében, a gyermekek továbbtanulásának feladásában nyilvánul meg. A kereszténydemokrata elveket magának valló, és azért tenni akaró ellenzéknek összefogva, nemzetben élő, emberközpontú társadalom megvalósításáért kell küzdeni!

Császárné Gyuricza Éva

THERMIX
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
T/F: 66/386-614, 386-226

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése - tervezése
- Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interspan bútorok)
- Építőipari anyagkereskedés (fenyő fűrészáru, interspan bútorlap szigetelőlemezek, kartonplasztlemez...)
- Építőipari gépek, segédesszközök bérbeadása (toronydarú, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK *

A KÖZÖSSÉGI HÁZ DECEMBERI PROGRAMJA

1. 18 órától Gyógyda.
3. 17 órától Közmeghallgatás. Tisztelettel várunk minden gyomaendrődi állampolgárt.
6. 9-11 óráig Szemvizsgálat.
8. 14-18 óráig Műanyag és vegyi áruk vására.
10. 17 órától Cukorbeteg klubja.
10. 17 órától Zenés est a Magányosok Klubjában.
11. 8-14 óráig Használt ruha vásár. (KENAG Kft. Budapest)
13. 14 órától A Gyomaendrődi Vöröskereszt és a Közösségi Ház rendezvénye gyerekeknek
13. 17 órától A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség karácsonyi ünnepe
15. 18 órától Gyógyda
20. 8-17 óráig Galambkiállítás
21. 8-17 óráig Galambkiállítás
26. 20 órától Rock - Karácsony. (Belépő 100.-Ft.)
29. 17 órától Nyugdíjas Klub szilveszteri vacsorája.
31. 18 órától Szilveszteri multság a Magányosok Klubjában

Asztalfoglalás: december 17-ig a Közösségi Házban, vagy Szabó Andrásné klubvezetőnél.

A Közösségi Ház dolgozói minden kedves olvasónak szeretetteljes Karácsonyt és békés, boldog újévet kívánnak.

Az endrődi Honismereti Egyesület tisztelettel megköszöni azoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át a mi számlánkra utalták át. A beérkezett támogatásoknak azért is örültünk, mert ez volt az első összeg - 34.070-Ft. - melyet a szülőhelyünkön élő vagy endrődi születésű emberektől kaptunk, mintegy jelezve azt, hogy jó néhányan hasznosnak és fontosnak ítélik meg tevékenységünket. További támogatásokban bízva reméljük, hogy az Endrődi füzetek utolsó kötetében komoly szakemberek felkérésével meg tudjuk majd jeleníteni az Endrőd nyelvjárását és történetét feldolgozó kötetet. Köszönettel

Hornok Lajosné egyesületvezető

II. SÁRRÉTI NAPOK

Szeghalmon november 7.-én kezdődtek a II. Sárreai Napok. A három napos rendezvénysorozat célja, hogy felkeltse a régió vállalkozóinak érdeklődését az idegenforgalom, a turizmus iránt. A fórumon előadást tartott Dr. Gellai Imre vezérigazgató, a Körös Termál Hotel Rt elnöke, az Országos Idegenforgalmi Bizottság tagja. Előadásában elemezte az európai idegenforgalom, és turizmus helyzetét és várható alakulását. Előadást tartott még Tokaji Ferenc országgyűlési képviselő a megye konkrét lehetőségeiről a gyógy-, a falusi- és a szvendélyturizmus lehetőségeiről, Kovács György szarvasi vendéglátó-ipari vállalkozó a szarvas és térsége programjairól. A jelenlévők az előadás sorozat nyomán sok gyakorlati és elméleti ismerettel gazdagodhattak.

5 éves a cukorbeteg klubja - Cukorbetegek találkozója

November 12-én ünnepeltük a Cukorbeteg Klubja megalakulásának 5. évfordulóját. Erre a jeles alkalomra szép számmal eljöttek a város cukor betegei és hozzátartozói.

Tartalmas és tanulságos előadást tartott Dr. Gyimesi András, a gyulai kórház főorvosa, aki minden erejét és tudását ennek az igen elterjedt betegségnek a gyógyítására fordítja. A találkozót igen kellemes, családias légkörben tartottuk meg. Az előadás után a főorvos úr személyesen is elbeszélgetett a betegekkel, tanácsokkal látta el a hozzá forduló érdeklődőket.

Köszönetünket fejezzük ki a szponzoroknak: Tímár Károlynak, a Sikér GMK-nak, a Kner Nyomdának.

Felhívjuk Gyomaendrőd cukorbeteg lakóinak figyelmét arra, hogy foglalkozásainkat minden hónap második szerdáján tartjuk a Közösségi Házban. Minden kedves sorstársunkat nagy szeretettel várjuk!

A Klub vezetői

ELADÓ

Négy elemből álló, fa alapanyagú új szekrény sor igényesnek eladó Szakértő által becsült ár 160 ezer forint. Érdeklődni lehet a 386-080-as telefonon.

Gyomán a volt szolgáltató ház helyén

MEGNYITOTTUK

A piktor boltot

Címünk: Gyomaendrőd Fő út 204.

Telefon: 66-386-611.

Üzletünkben

kaphatók:

- FESTÉKEK, LAKKOK, ECSETEK -
- SZERSZÁMOK, CSAVAROK, SZEGEK
- RAGASZTÓK, ZÁRAK, VASALÁSOK
- ÉS LINÓLEUMOK

Padló burkoló lapokat
minta után értékesítünk!

Nagy választékkal várjuk kedves vásárlóinkat!

INTERNET HÍRADÓ

Bejegyzések a Honlapunkon lévő vendégkönyvbe
<http://www.szikszi.hu/isk/gellert/>

„Tisztelt plébános úr! Bevallom, nagyon meglepődtem, amikor rátaláltam az iskola honlapjára, viszont örömem határtalan, hogy szülőfalumról is olvashatok információkat az Interneten keresztül. Jelenleg ösztöndíjasként tartózkodom Japánban, és Gyomaendrődről - a családommal és barátaimmal váltott leveleken túl semmilyen információ nem jut el hozzám. Ezért is nagyon örülök e honlapnak, és köszönöm a munkáját, melynek során a világnak e távoli pontjain is információkhoz juthatok otthonról.”

Üdvözlettel
Tímár Tímea

„Örülök, hogy végre elkészült a vendégkönyvetek! A honlap is nagyon "dizájnos" lett, gratulálok! Dicsértessék!”

EKE ZOLTÁN SZEGED

„Gratulálok az endrődiek tartalmas, "profi" honlapjához! Rendszeresen és örömmel látogatok ide. Külön elismerésem a honlap kialakításáért Iványi Plébános úrnak. Üdvözlettel!”

Hajdú József Székesfehérvár

iNteRNeTTo hirlével

A GYOMAENDRŐDI SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ISKOLA oldalait (<http://www.szikszi.hu/isk/gellert/>) elsősorban azoknak az iskolásoknak ajánlom, akik most készülnek ilyesmit alkotni. (Vagy túl vannak már az első lépéseken, de van még mit tanulni.) Jólízlésű, szép, könnyen kezelhető lapokon mindent megtalálunk, amit az iskoláról és a környezetéről tudni illik. Különösen fontos, hogy nem toladnak róla a vallásos jelképek. A templomról, az oltárképről, ikonokról, sőt még a névadó Szent Gellért püspökről is visszafogott, tárgyyszerű, kellemes írásokat olvashatunk.

Andrasew Iván

Terveink között szerepel, hogy hamarosan létrehozunk az Interneten egy archívumot, ahonnan az érdeklődők a „Városunk” régebbi példányait letölthetik. (igény merült fel)

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó! új kenyér íze, lepergő könny sója,
Sarkcsillag a négy égtáj felől öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Anyanyelved billyogként jelöl! Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
Te vagy a téli hó s a tavasz zöld, s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Kovács Mátyas,

egy
igazi néptanító

Endrőd, 1902.
Budapest 1990.)

Kovács János (1856--1936) és Iványi Mária legkisebb gyermeke volt. Hét éves volt Mátyas, mikor édesanyját elvesztette. Az özvegyen maradt édesapa nem nősült újra. Hála a sok idősebb lánytestvérnek - különösen a gyermekkori balesete miatt púpos, de aranyszívű Matild nővérnek, - ők vették át a gondoskodás szerepét. A kor szokásának megfelelően, a gazda, a legkisebb fiú gyermekét taníttatta. A nagyobbak az apa mesterségét folytatták. Mátyas a testvéreit méltatva, többször elmondta, azokkal sem járt vón rosszabbul az iskolapad, mint vele.

János gazda, az apa, alaposan körülnézett a térképen, amikor jó hírű iskolát keresett. Temesvár híres tanítóképzőjébe íratotta be. A többnemzetiségű városban akkor még szent volt a béke a különböző anyanyelvű diákok között. Elbeszélte, hogy egy szerb osztálytársa meghívta hozzájuk nyári vakációra a Deliblát homok buckái közé.

Trianon után új tanítóképzőt kellett keresni. Az utolsó évet Kiskunfélegyházán végezte, ott szerzett kitűnő tanítói oklevelet 1921-ben.

"Onnan egyenesen a javítóintézetbe kerültem", - mondta tréfálkozva. Nevelőnek került Gyulára a Szeretetotthonba. Igazgatója az utódját vélte benne. Bár jó sorsa volt Gyulán, hazahúzta a szíve. Endrődön pályázatot nyert. Itt nem csupán munkáját, de hűséges feleségét is, Uhrin Imre és Sóczó Ilona

legkisebb lányában, Annuskában megtalálta. A 25 éves férj és a 21 éves párja bőséges gyermekáldásban részesült. Heten voltak, kik közül három kiskorában meghalt. Anna lánya óvónő, Attila gépészmérnök, Zoltán főiskolai tanár, László a vizuális antropológia mestere.

Mátyas apjától örökölte a hunyai tanyát. Tanított és gazdálkodott, mindkettőt teljes emberként. Elképesztő volt munkabírása. Szívós volt, bírta és megszokta a fizikai munkát. Kovácséknál nem kivételeztek a vakációs diákokkal. A mezei munkák dandárjában naponta kikerékpározott a 18 km-re fekvő tanyára. Nem autót vett, hanem hat holddal gyarapította az apai örökséget, új istállót építtetett a tanyán, gépeket vásárolt, mintagazdaságot akart. Még az agráregyetem is megfordult a fejében.

Szenvedélyes vadász volt, e mellett azonban sokszor későig házi könyvtárát bújta. Szorgalma és szakértelme eredményeül igazgató lett. A községi iskolákon kívüli 12 tanyai iskolát is kellett látogatnia. 1948-ban megyei tanulmányi felügyelőnek is kinevezték.

Szépen felépített terveit azonban romba döntötte a második világháború.

A háború utolsó évében, 44-ik életévében behívták katonának. Gratz mellett esett orosz fogságba, 1945. május 9-én. Két hét múlva vagonírozták és sokadmagával irány Csokinó fogolytáborra. Másfél évi fogság után testsúlya megfeleződött, mire hazaért. Kisebb gyermekei nem ismertek rá.

A "fordulat éve" után, a történekeket előre sejtve, 1949-ben lemondott az igazgatóságról. Ettől kezdve örült, hogy meghúzhatta magát a tantestületben. Kuláklístára tették, igyekeztek "kinyírni". Minden munkát elvállalt, hogy ne köthessenek bele. Tanított az esti Dolgozók Iskolájában, korrepetált, TIT előadásokat tartott, elvállalta a tankönyvelosztást, Nagylaposra járt helyettesíteni. leltározott a Földműves Szövetkezetben.

Nyaranta a szarvasi rizsföldeken dolgozott. Hazavitte a megspórolt szalonnadarabkákat, mert otthon nem volt.

Növendékei sorra nyerték a tanulmányi versenyeket. A legválságosabb időben is vallásos és hazafias nevelés tiszta formáját adta tanítványainak.

Soha kitüntetéset, elismerést nem kapott a rákosi időben. Lakót raktak a házukba (rendőrt!). Még a padlásteret is megfeleztették. S mégis! Ilyen körülmények között is volt ereje arra, hogy Szegeden elvégezze a tanárképző biológia-földrajz szakot. A párt megakadályozta gyermekeinek egyetemi tanulását. Paraszti gyökerű értelmiségi volt, igazi néptanító, egyik legolvasottabb ember az akkor 13 ezres lélekszámú községben.

Az orosházi Mezőgazdasági Technikum Endrődre kihelyezett tagozatán is tanított.

65 évesen ment nyugdíjba. Egyetlen zavartalan pihenő év adatott neki. '68-ban felesége váratlanul elhunyt. Aztán eladta házát és gyermekei után Pestre telepedett. Újra házasodott. A tudományok mellett az irodalom, de a politika is érdekelte. Nagyon büszke volt, hogy Romániában, az ő egykori iskolavárosa, Temesvár lett a forradalom bölcsője.

Második feleségét, Szidi nénit is eltemette '83-ban.

Új barátokat szerzett. Fizikai ereje fogytán a gyermekeinél váltó tartózkodást élt, s 88 évesen csendben fejezte be értékes életét. Annuska néivel a Szarvasvégi Temetőben nyugosssa örök álmát.

Jó nevelő, értékes ember volt. Hálás vagyok a sorsnak, hogy évtizedekig munkatársa lehettem. Tőle tudom, hogy a legnagyobb bajban sem szabad felhagyni a reménnyel.

MÁRTON GÁBOR

DECEMBERI MISEREND

Endrőd

Rorate hajnali misék advent hétköznapjain reggel 6-kor.
December 24. szerda: Szenteste éjféle mise, éjfélikor. Mise előtt a gyerekek (kb. fél 12-től karácsonyi műsort adnak).

Karácsony mindkét napja délelőtt 10-kor, és este 5-kor.

December 31. szerda: este 5-kor hálaadás.

Január 1. csütörtök: Újév: délelőtt 10-kor, és este 5-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnája: dec. 14-én, vasárnap fél 12-kor.

Öregszőlő Szt. Imre: dec. 7-én. 2 óra. Nagylapos: dec. 21-én, 2 óra

Hunya

December 24. szerda: Szenteste az éjféle misét este 5-kor tartjuk.

Karácsony mindkét napja: reggel 8-kor.

December 31. szerda: délután 3-kor hálaadás

Január 1. csütörtök: Újév: reggel 8-kor.

Gyoma

Hétköznap 15.30, Vasárnap 10 óra

Szenteste éjféle mise, Karácsony mindkét napja 10 óra

December 31. szerda: 15.30 év végi hálaadás, jan. 1-én: 10 óra

Katolikus krónika

DECEMBER HÓNAP ÜNNEPEI

december 3. szerda:	Xavéri Szent Ferenc áldozópap
december 6. szombat:	Szent Miklós püspök
december 7. vasárnap:	Advent 2. vasárnapja
december 8. hétfő:	Szeplőtelen fogantatás
december 11. kedd	Toursi Szent Márton püspök
december 13. szombat:	Szent Lúcia
december 14. vasárnap:	Advent 3. vasárnapja
december 21. vasárnap:	Advent 4. vasárnapja
december 25. CSÜTÖRTÖK:	KARÁCSONY, URUNK SZÜLETÉSE
december 26. PÉNTEK:	KARÁCSONY, SZENT ISTVÁN vértanú
december 31. szerda:	Szent I. Szilveszter pápa

Az endrődi búcsú

November 8-án, szombaton délelőtt 10 órakor volt az endrődi Szent Imre templom búcsúünnepé.

A télbe hajló november igen szép idővel ajándékozott meg bennünket ezen a napon. Több százan gyűltünk össze templomunkban. Szép számban érkeztek hívek a szomszédos egyházközsegekből is. A zarándokcsoportokat harangszó fogadta. Az oltárnál együtt misézett az espereskerület papsága.

A búcsú meghívott szónoka Salamon László szentesi káplán atya volt. Az ő beszédének gondolataiból idézünk.

Szent Imre a templom védőszentje. Őseink azért őt választották, mert hasonlítani akartak hozzá.

Egy-egy templombúcsú visszatekintés is: hol tartunk, mit tettünk eddig, mit kell még csinálnunk... Az evangélium kérdését teszem fel: ég-e még a lámpásunk, testvéreim?! Az egész országot kérdezem.

Valamit nagyon elrontottunk: család-jaink széjjelhuilva, ifjúságunk esztét veszve menekül alkoholba, kábítószerbe. Az életnek egyre kevesebb értéke lesz, mindent a pénz ural, miközben az utcán nyomorognak. Ugrásszerűen megnőtt az ingyentemetések száma, mert sokszor az sincs, aki gondoskodna az elhunytakról. Nézzük csak meg, testvéreim, ég-e még a lámpásunk?

Bölcsesség kell! Ami a szentírás szerint nemcsak az ősz haj, hanem a tiszta élet, olyan, ami Imre hercegben meg volt. "Szent Imre meglehetősen kevés alvással, éjszakánként, amikor mindenki aludni tért, Istennek zsoldárokat énekelve virrasztott, s minden egyes zsoldár végén szívének töredelmével bűnbocsánatért könyörgött." - Példája nyomán élésszük fel újra a szívünkben a buzgóságot, az imádság és megtérés szellemét.

Mindenekelőtt tehát a mi lelkünkben kell rendet tenni; ott szítani fel a lángot, az imádság olajával, hogy égjen a lámpásunk, testvéreim!

Fiataljaink: elég nehéz helyzetben vannak, mondhatnám katasztrofális - akkor figyeltem fel erre, amikor a humorista Hofi Géza ezt mondta: "A fiatalok a jövőnk záloga: na, ha ez a zálog, akkor száradjon le a kezem, ha kiváltom!

Nagy a felelősségünk, hogy milyen példát adunk (amit nappal felépítünk, éjjelre leomlik.)

Szent Imrének szentek voltak a szülei. A mai szülők milyen példát mutatnak? Érezzük át a felelősségünket a fiatalokkal szemben! Prohászka: "Szent Imre azt hirdeti, ha élni akarsz, tiszta ifjúságod legyen. Ha folyik ereidben magyar vér, akkor az tiszta, szűzi vér legyen."

Fiatalok nélkül nem fog továbbmenni a jövő - olyan jövőnk lesz, amelyet mi fogunk beleplántálni a fiatalok lelkébe! Fiataljainkért ég-e még a lámpásunk, testvéreim?

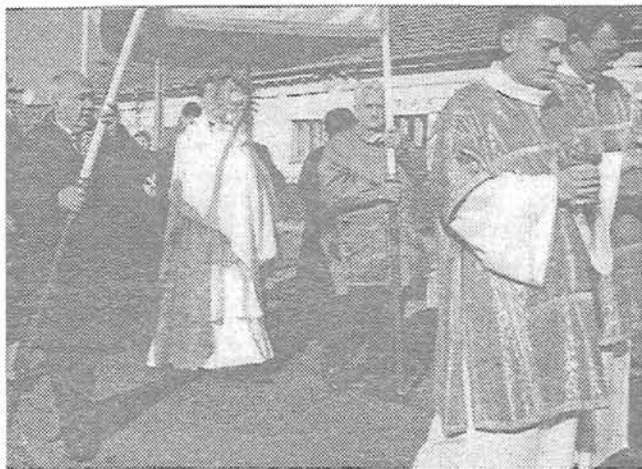
Nem reménytelen ez? Mit használ a mi szavunk, bölcsességünk? Mit használ az aggodásunk, az imánk?

Ha más nem, de ez az ünnep kelte fel a lelkünkben az aggodást, az imádságot hazánkért, egyházunkért, családjainkért, önmagunkért! Nézzük meg, hogy ég-e még a lámpásunk! Hozzuk rendbe azt, hogy végre világosság gyűljék szívünkben.

Őseink azért választották Szt. Imrét, hogy mindig emlékezzünk, hogy ehhez a tisztasághoz kell visszamennünk, ha élni akarunk! Ezért égjen a lámpásunk testvéreim!!!

Mise végén nagy utcai körmenet volt, majd a körmenet után a helyiek egy kis agapéra hívták meg a vidéki vendégeket, és jóízűen elbeszélgettek a templomkertben.

Összeállította: Iványi László plébános

Harminc éve tanulok

Interjú
Dr. Harnos
Imrével,
az Ausztráliában
első endrődi
származású
professzorral

A tájházban találkoztunk. Professzort vártam, hatvanéves, komoly tudós embert. Ehelyett megérkezett egy izmos kisportolt alakú, széles mosolyú vidám fiatalember. Körülnézett, és ahogyan a lángház berendezési tárgyait lassan sorra vette, nézegette, látható volt, hogy Harnos Imre, az endrődi gyerek most hazaérkezett. Mielőtt a barátai is megérkeztek, kicsit beszélgettünk.

- Az lesz az első kérdésem, hogyan minden endrődi kezdené a beszélgetést. Melyik Harnos?

- Apám Harnos Imre, az ő apja Harnos Vince, meghalt az első világháborúban. Anyám Orbók Jolán, az ő apja Orbók János, a tanító. Anyai nagyanyám Varjú Eszter, akinek szikvíz üzeme volt.

- Mikor mentél külföldre?

- 1956. október 6-án, akkor 18 éves voltam. Nem tudtam beállni a sorba, nem is akartam. Meg akartam kapni, amit az élet nekem szán.

- És megkaptad?

- Meg. Mert megszereztem. Először Ausztriába kerültem egy lágerba, azután Franciaországba. Ott voltam minden: bányász, cipész, fodrász. Közben hamar megtanultam a nyelvet, ez volt a fő célom. Innen jelentkeztem Ausztráliába.

- Tudtad, hogy merre van Ausztrália?

- Nem én, fogalmam sem volt. Repülőn vittek, a jegyet a Vöröskereszt fizette. Ott is munkatáborba kerültem, de hamarosan hotelban kezdtem dolgozni. Azt mondtam, tudok főzni, szakács vagyok. Soha nem tudták meg, hogy nem vagyok szakács, nagyon finom ételeket főztem. A magyar konyhának van egy jellegzetes íze, csak ezt kellett visszaadnom. Amikor már tudtam az angol nyelvet is, beiratkoztam az egyetemre, tornatanár akartam lenni, mert jól birkóztam, és jól karatéztam.

- Közben miből éltél?

- Keresnem kellett egy olyan munkát, amit éjjel tudok végezni, úgyhogy mozigépész lettem jó három

évig. Elvégeztem az egyetemet, de nem mentem el tanítani. Elhatároztam, hogy építész leszek. Elmentem egy kőműveshez, megtanultam, amit lehetett, majd megszereztem az építési diplomát. Sok házat felépítettünk, egy gyárat is. Közben én a kandallókra specializáltam magam, ezeket én is terveztem. Magamnak is építettem, vagy nyolc házat. Felépítettem, aztán eladtam, újra felépítettem, megint eladtam. Az építészetből lett pénzem, úgyhogy elkezdtem kinyitni az éttermeket. Kinyitottam az elsőt, négy hónap múlva a másodikot, azután a harmadikat.

- Végül megmaradtál építésznek?

- Nem. Megint elkezdtem egyetemre járni, mert közben megismerkedtem a természetgyógyászzal, és erről is mindent tudni akartam. Ekkor már családom is volt, az építészetből éltünk, de én közben a HILO egyetemen orvosi diplomát szereztem, pszichológus vagyok. A dawn-kóros gyerekekkel foglalkozom és más lelki sérültekkel. Nem az államnak dolgozom, hanem aki megkér, annak. Kórházaknak, iskoláknak, családoknak. A világ sok országába hívnak ilyen témájú előadásokat tartani, és én minden alkalommal úgy mutatok be: magyar vagyok.

- Most pedig egy küzdősport-világ bajnokságot jöttél megszervezni Magyarországra.

- Mert közben birkóztam is, dzsúdóztam is. Ausztráliát 74-szer reprezentáltam mérkőzéseken. Nagymester is lettem. Vitray is készített velem riportot, hallott rólam a világ valamelyik táján, és kijött hozzám, Ausztráliába, négy órát beszélgettünk, ezt leadta a magyar tévé is. A világ bajnokság december 5-6-7-én lesz Tatabányán, ezt a Karate Világszövetség megbízásából én szervezem.

- Mióta beszélgetünk, folyton ennek a gazdag életűnek a motivációját keresem. A változás vágya? A tudásvágy? Segítsél.

- Körülbelül. Ha én látok valamilyen új dolgot, azt én egyből tudni akarom. Nekem nincs időm arra, hogy a mások által már bejárt úton menjek, mert akkor nem marad időm az újnak megismerésére és kipróbálására. Ausztráliában ez kell, ötlet. Ha jó az ötlet, akkor oké. A világon mindenütt az ötlet a legfontosabb, csak itt nem, Magyarországon. Harminc éve tanulok, most a parapszichológiát tanulom, most fejezem be az első évet. Hatvanévesen.

- Hány országban jártál már?

- Jobb úgy a kérdés: hányban nem, mert az a kevesebb. Európában minden országban jártam,

voltam Japánban, Kínában, a SZU-ban, az USA-ban sokszor, de voltam Dél-Amerikában is, Afrikában is. De voltak más érdekes útjaim is: például egy hónapig éltem az ausztráliai feketék közt, hogy jobban megismerhessem őket. Azok még őszinte emberek, nem takarja el arcukat a civilizáció máza. Ha nincs okuk a mosolygásra, akkor nem mosolyognak. Erről jut eszembe: Budapesten utaztam a metróra, mentem felfelé a mozgólépcsőn, s közben figyeltem a velem szemben közlekedőket. Borzasztó volt: jött az a sok komor arcú ember lefele...Egyedül én nevettem, mert boldog voltam, hogy magyarok közt lehetek.

- Hazalátogattál Endrődre is.

- Érdekes az emberi lélek. A gyerekkor bennünk van, ha akarjuk, ha nem. Bennem van Hunya tanító úr, a palatábla, a palavessző, a Nadrág utca. Emlékszem, hogy az idős nénik kint ültek az utcán, lócékon, és mikor mentünk előttük, hangos "DICSÉRTESÉK!" volt a köszöntés. Arra is emlékszem, hogy nagyanyánk ránk parancsolt, hogy szedjük a lószart a tapasztáshoz. A kukorica szárából csináltunk hegedűt, meg a Körös partján agyagot szedtünk, azzal sújtottunk. Most is érzem az agyagot a kezemben, mint ahogy a gát és a Körös illatát is érzem. A lábammal is érzem a fűvet, biztos sokszor voltam mezítláb.

- A család tud magyarul?

- Hogyne. Hosszú ideig hordtam a két lányomat egy ún. Magyar Házba, ami ott működik Sidney-ben, hogy magyar énekeket és táncokat tanuljanak, pedig ez alkalmanként 100-120 kilométeres utat jelentett. Így tudnak magyarul a lányaim is, a feleségem is, aki pedig ausztrál. Én is emlékszem minden magyar szóra. Bizonyos szavak eleinte nehezen jönnek be, de egy-két nap után már ez sincs. Az, aki mondja, hogy elfelejtette az anyanyelvet, nem mond igazat, megjátssza magát.

- Endrődről is tud a családod?

Olyannyira, hogy ők is eljönnek Ausztráliából nyolcan, az egész család. Úgy tervezzük, hogy Pestről buszt bérelünk, és együtt hazajövünk Endrődre, és találkozunk az itt élő Harnosokkal. az endrődi tájházban lesz az összejövetel, a lányaim alig várják már.

- Sok sikert kívánok a világ bajnoksághoz, és szeretettel várjuk az egész családot.

HORNOKNÉ NÉMETH ESZTER

Martol Cipő

Dinya Zoltán
vállalkozó

Lekás:

Telephely:

Dobi I. 1/1

5502 GYOMAENDRŐD

Fő út 45.

Tel.: 06 66/386-578

Tel.: 06 66/386-578

06-30/436-781

ablak
design

**Az ablak
teszi
a házat**

**MŰANYAG AJTÓK, ABLAKOK
GYÁRTÁSA EGYEDI MÉRETERE IS.**

5502 Gyomaendrőd, Fő út 81/1

81/1. Tel/Fax: 66/386-328

I. 15. (6. old.)

"Munkát az éhezőknek. Az endrődi Charitas... szomorú tényeket állapít meg arról a szörnyű helyzetről és nyomorúságról, melyben a munkásaink nagy tömege szenved. Az elmúlt év utolsó hónapjait is csak úgy tudta átnékelni a munkásság, hogy ... több hónapon keresztül 6-800 munkás idegenben tudott elhelyezkedni. A munkálatok beszüntetése óta egy hónap telt el. Ez alatt a munkáscsaládok elfogyasztották az őszi kereket teljesen. Kb. 500 családnak, mintegy kétezer léleknek már sem kenyere, sem ennivalója nincs..."

Ebben a cikkben, melyből idéztünk, ha csak érintőlegesen is, de megkapjuk a választ a sortűzre, és a falu lélekszámának rohamos csökkenésre is: munkanélküliség. Mindnyájan tudjuk, hogy hová vezetett ez a helyzet az elmúlt hatvan év alatt: míg 1930-ban közel 14 ezer lakosa volt Endrődnek, ma alig több mint 5000. És a lélekszáma jelenleg is csökken.

II. 15. (2. old.)

"A nagyváradi káptalan újirazi gazdaságában 150 endrődi munkás nyer az ideai gazdasági időszakban elhelyezést."

Ez a kis rövid hír egyenes folytatása az előző cikknek. A jelenleg 688 lakosú Újiráz főleg eltelepült endrődiekből áll. Nyilvánvaló, hogy ők is a munkanélküliség miatt mentek el.

II. 15.(4. old.)

"Endrőd póhalmi "repülő osztaga" nagyszerű működvelő előadást rendezett február 2-án az általuk bérelt báró Huszár-féle uradalomban.

HÁRMAS - KÖRÖS 1936.

Rácz Lajos igazi rátermettséggel tanította be az ifjúságot két ügyesen előadott színdarabban. Az est rendezésében még érdemük van Vaszkó Mihály és Uhrin Péter bérlőknek ... Örömmel köszöntjük a földieket, hogy kulturális működésükkel jó példát adnak, és megbecsülést szereznek"

A tréfás elnevezés (repülő osztag) nyilván arra a bátor tette utal, hogy 1935-ben egy 1200 holdas gyomai-póhalmi uradalmat merészelt kibérelni 15 endrődi család, összesen 96 ember. Tehát akkor ennyivel csökkent a lakosság. Ők ott Póhalmon nagyon sikeresen megállták a helyüket. országos hírnvre tettek szert. Iskolájuk volt, közös gépparkjuk, kijavították a talajt. Az említett nevek közül ketten is (Rácz Lajos, Vaszkó Mihály) országgyűlési képviselők lettek - Póhalmról!

III. 15. (3. old.)

1936. III. 8-án történt meg az új endrődi főjegyző Dr. Harsányi László beiktatási ünnepsége. A rendezvényt sok gyomai vendég is megtisztelte: Kner Imre, Kató Lajos, Kovács Gábor, Putnoki Mihály ... A székfoglaló beszédből idézünk: "Azt akarom, hogy az endrődi község háza a példás közigazgatás színhelye legyen ... mindenkor a felek érdekeit tartva szem előtt... A község háza a hozzáférhetetlen pártatlanság és a közért való harmonikus együttműködés szent temploma

III. 15. (6. old.)

legyen."

Ilyen céljai voltak a jegyzőnek az endrődi község házával kapcsolatban 1936-ban.

"ETK - GYTK 4:1 (1:0) Szép számú közönség gyönyörködhetett az erős iramú mérkőzésben, melyben az endrődiek állandó fölényben voltak. Az állandó fölény ellenére is nehezen született meg az első dugó, amelyet Kertes I. beadásából Kovács III. vágott a hálóba. A gyomaiak kemény, helyenként kíméletlen harcot akartak kezdeményezni, de a bíró minden szabálytalanságot már csírájában elfojtott. A második félidőben eredményesen küzdött az ETK és Kovács III. még két gólt szerzett, majd a GYTK öngólt vétett..."

VI. 15. (3. old.)

"Endrőd község képviselő-testülete f. hó 9-én...újjászervezte a belterületi rendőrséget... négy új rendőri állást szervezett meg azért, hogy a községi rendőri szolgálat a jövőben eredményesebb és pontosabb legyen..."

IV. 15. (5. old.)

Vicc:

"Lelkész: - A pálinka a ti legnagyobb ellenségeitek.

István: - Meglehet, tisztelendő uram, de az Írás azt tanítja, hogy még az ellenségeinket is szeressük.

Lelkész: - De az nem tanítja, hogy le is nyeljétek!!!"

*Lejegyezte és a megjegyzéseket írta
HORNOKNÉ NÉMETH ESZTER*

SPORT

Csak a Barátság maradt veretlen az őszi szezonban

Katonas hajrával sikeres szezont zártak kedvenceink! Íme a rövid krónika:

Okt.19-én Békés - Barátság 2:2 (0:2)

Göllővő: Czifrák és Janis

Okt.25-én Barátság - Makó 1:0 (1:0)

Jó iramú küzdelmes mérkőzés.

Gólszerző: Bócsik

Nov. 2-án Gyula - Barátság 1:1 (0:1)

Gyula igazolta jó hírét. Nem ok nélkül

Listavezető. Göllővő: Malnár

Nov. 8-án Barátság - B.csaba Jamina 4:1 (0:1)

Fordulás után nem volt kétséges a győzelmünk. Göllővők: Pisont, Czifrák (2), Liba(Lipták)

Nov.16-án Mélykút - Barátság 1:1 (0:2)

A szezon leghajtósabb mérkőzése volt. Czifrák remek gólja után "kiénekeltek" szánkból a győzelmet. Ezzel hetedik döntetlenünket könyvelhetjük el.

A zárójelben lévő eredmények az Ifiké.

A Tabella állása a szezon végén

1. Gyula	15	10	4	1	28:10	34
2. Makó	15	10	1	4	30:18	31
3. Barátság	15	8	7	-	29:12	31
4. Hód. vásárhely	15	7	6	2	23:15	27
5. Örkény	15	7	2	6	31:19	23
6. Mélykút	15	6	4	5	26:20	22
7. Kunszentmárton	15	5	6	4	21:15	21
8. Békés	15	6	3	6	29:28	21
9. B.csaba Jamina	15	4	6	5	13:20	18
10. Szarvas	15	4	4	7	19:34	16
11. Dömsöd	15	4	3	8	20:15	15
12. Kerekegyháza	15	3	6	6	23:24	15
13. Szegedi VSE	15	4	3	8	18:35	15
14. Mezőberény	15	3	5	7	11:18	14
15. Tótkomlós	15	3	5	7	17:28	14
16. Kisújszállás	15	2	3	10	18:41	9

Csak így tovább! Köszönjük a sport egyesületnek a kellemes szórakozást.

Hajrá Barátság!

MÁRTON GÁBOR

ÉLJEN A PC Shop

ÁLTAL NYÚJTOTT EGYEDÜLÁLLÓ LEHETŐSÉGEKKEL!

- KAMATMENTES RÉSZLETFIZETÉS
- DÍJMENTES HÁZHOZZÁLLÍTÁS, BEÜZEMELÉS
- 1 + 1 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA
- TERMÉKVISSZAVÁSÁRLÁSI GARANCIA

PC SHOP SZÁMÍTÁSTECHNIKAI
SZAKÜZLET, SZERVÍZ

SZARVAS, Szabadság út 30. T.: (66) 311-422

Méretes lábbeli készítést is vállalunk.

35-től 42-es méretig.

SEURO MODELL BT.

Fő út 57. (Volt Napkeleti vendéglő helyén)

Telefon: 06-66-386-800

AZ ÁTSZERVEZÉS KÉNYSZERPÁLYA VOLT

Beszélgetés: Roosz Ádám úrral, az újjá szervezett Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Ipari Szakképző Iskola igazgató helyettesével

Kedves Ádám!

- Úgy gondolom, hogy az iskola rendezésében az év augusztusában a Bethlen napok keretében megtartott Vita Agricolae '97 Mezőgazdasági, Ipari Kiállítás és Vásár tovább növelte a szakiskola hírnevét. Erre az alkalomra igen reprezentatív kiadvánnyal jelentetek meg, mely bemutatta röviden az iskola történetét, és hogy milyen szakképzés folyik. Ezért inkább az ősszel beindult új tanévről beszéljünk. Befejeződött az átszervezés. Kérlek, erről mondj néhány szót. Az átszervezés beváltotta-e a hozzá fűzött reményeket?

- Ahhoz, hogy erre a kérdésre érdemi választ lehessen adni, nagyon kevés idő telt el. Legalább egy tanévet végig kell dolgozni együtt, hogy értékelni tudjunk. Aminek nagyon örülünk, az az, hogy a korábban külön-külön iskolába járó tanulók hamar összebarátkoztak, elfogadták egymást, nincs közöttük ellentét, semmilyen durva megnyilvánulás.

A Hősök úti épületbe járnak a szakmunkás-tanulók, a Seiyem útba pedig a szak-középfiskolások.

- Tehát ezt kísérleti évnék is tekinthetjük. Ígérem, az iskolaév elteltével visszatérünk a kérdésre. Maradjunk továbbra is az átszervezésnél. Csak létszám és pénzügyi megtakarítás vezette a szervezőket, vagy valami más is?

- A szakképző iskolák helyzete, összevonásuk kérdése több mint 2 éves. elhúzódó ügy volt, amit előbb-utóbb meg kellett oldani. Országos jelenség, hogy évről-évre csökken a beiskolázható gyerekek száma. A korábban bevezetett normatív támogatási rendszerből következően csökken a működésre felhasználható pénzügyi összeg. Ez egy idő után behatárolja az iskola lehetőségeit, és kihatással van az oktatás színvonalára. Az eredményes működésnek azonban fontos eleme az is, hogy egy iskola képes legyen saját bevételek elérésére, mellyel javíthatja éves költségvetési helyzetét.

A város és az iskola vezetése pedig megvalósította azt az alapelvet, hogy az összevonással az iskola dolgozói, tanári kara közül senki nem vált munkanélkülivé, legfeljebb más munkakörbe került, anélkül, hogy anyagilag rosszabbul járt volna. Az egyesülést kimondó képviselő-testületi ülésen pedig elhangzott, hogy ha a jövőben az iskolában megtakarítás keletkezne, azt nem vonják el, hanem a színvonal emelésre fordíthatjuk. Azonban az anyagiakon kívül a szakiskola színvonalának további fejlesztésére is gondoltunk

- Lényegében tehát az anyagiak domináltak az átszervezésnél. Mielőtt azonban az iskola színvonalának fejlesztéséről beszélgetnénk, ennek egyik legfontosabb feltételéről kérdeznék. Milyen most az iskola tanári struktúrája?

- A nevelőtestület összetétele egyértelműen jónak mondható. Mindenkinek egyetemi, illetve főiskolai végzettsége van. Sőt! A testület döntő többsége 2-3 diplomával rendelkezik. Jelenleg

tizenöten tanulnak tovább, hogy magasabb szakmai, vagy pedagógiai végzettséget szerezzenek. Természetesen egyes szakmákban (pl. nyomdász, bútorasztalos, halász) külső óraadókra is szükségünk van, akik munkahelyük elismert szakemberei.

- Akkor hát, hadd tegyem fel a legfontosabb kérdésem: az átszervezés folytán bővül-e az iskola szakterülete, s ha igen, milyen új szakok indulnak.

- A meglévő szakmák mellett olyan új szakmákat is fogunk indítani, amelyek oktatása a korábbi években már folyt, de érdeklődés hiánya miatt abbamaradt. De indítunk olyan új szakmákat is, amelyek remélhetőleg felkeltik a tanulni vágyó ifjúság érdeklődését. Mindezekkel szeretnénk elérni, hogy a gyerekek helyben maradhassanak, kielégítve szerteágazó tanulmányi érdeklődésüket, s így a családok anyagi helyzetén is segíteni tudunk. De célnk az is, hogy a tanulók képzését minél szélesebb körben biztosíthassuk, s így a városban a helyi vállalkozók utánpótlását, bővítését tegyük lehetővé.

Az iskola már kiadta az 1998/99-es tanévre szóló pályázati felhívását. Ezért ebből csupán néhányat emelnék ki: A szakközépfiskolai képzés keretében lehetőség nyílik államháztartási költségvetés és vámgazgatási ismeretek elsajátítására. Ez olyan új képzési forma, amely a gyöngyösi főiskolán való továbbtanulást teszi lehetővé, illetve a végzetek az önkormányzatokban ügyintézői munkát vállalhatnak.

A szakképzés terén a már hagyományosan tanított szakmák mellett az élelmiszeriparban beindítjuk a pék, cukrász, az iparban a kőműves, géplakatos, szerszámlakatos, szerkezetlakatos, mechanikai műszerész, számítógép-kezelő, a szolgáltató és vendéglátás terén pedig a falusi vendéglátó, vendéglátó, eladó, szakács élelmiszer és vegyi áru kereskedő szakmák oktatását is.

Meg kell említenem még, hogy a pályaorientációs tárgyakat, melyek lehetőséget adnak fontos alapismeretek megszerzéséhez.

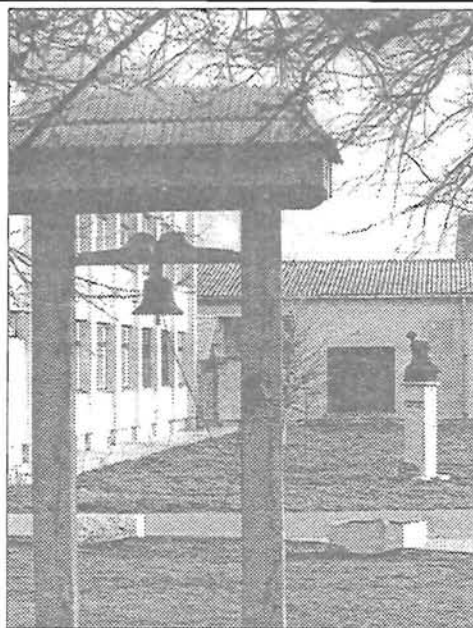
A mezőgazdasági szakmák előkészítéséhez számítástechnikai alapismeretek, biológia.

Az ipari szakmák előkészítéséhez: a számítástechnikai alapismeretek mellett, a műszaki rajz alapjait is oktatjuk.

Élelmiszeripar, szolgáltatás, vendéglátás szakmai előkészítő tárgyai, kémia és idegen nyelv (angol vagy német).

Minden esetre, amint már említettem, az érdeklődőknek figyelmébe ajánljuk az iskola által már kiadott és a teljes palettát magában foglaló 1998/99 tanévre kiadott tájékoztatót.

- Ehhez hozzátehetem, hogy ilyen részletes tájékoztatót az érdeklődők tudatos szerkesztőségünkben is kaphatnak. Amint tudod újságunkban is közlé tettük a Dévaványán jövőre megnyíló Eötvös Gimnázium és Szakközépfiskola tájékoztatóját. Úgy tűnik, a

profilban sok azonosság lelhető fel. Nem jelentheti majd ez az itt a tanulók létszámcsökkenését?

- Mit válaszolhatnék erre? Ezt a jövő dönti el. Mi bízunk iskolánk további sikereiben.

- Beszélgetésünket azonban nem zárhatom le - egy talán nem ide tartozó - kérdéssel. A helyi sajtóban ugyan nem kapott nagy nyilvánosságot, hogy a Termál Körös Hotel Rt. és az Első Magyar Játékkaszinó Kft. közös szerződéssel a régebbi 617. szakiskolának már több mint egymillió forintot juttatott. Kérlek, tájékoztass bennünket, hogy mi lett az összeg sorsa! Felhasználásra került? És mire? Vagy talán el sem költötték?

- Ebből az összegből a volt 617. sz. Ipari Szakiskola 520 000 forint összegben vásárolt számítógépeket, most van beszerzés alatt egy nagy teljesítményű lézernyomtató 150 000 forintért, a többi a megállapodás értelmében a fent említett szakmák igényeinek megfelelően fogjuk felhasználni.

- S végül engedj meg egy személyes kérdést. Tudom, hogy a számítástechnika kedvező terület. Mondd el olvasóinknak, hogy mit tervezel az elkövetkezendő évben ezen a téren?

- A jelenlegi - alapfokú - tanfolyamok már október közepe óta folynak. A jövő évben tervezem az Orosházi Informatikai Magániskola Kft szervezésében további alap és középfokú tanfolyamok indítását. A tanfolyamoknak iskolánk ad helyet. Jelentkezéseket már most elfogadok a 284-610 telefonszámon. Jelenleg egy 150 órás tanfolyam, kedvezményesen, 48.000 forintba kerül. Azonban az iskolarendszerű képzésen belül is tervezem alapfokú számítógép-kezelői OKJ szerinti szakma beindítását.

- Kedves Ádám! Köszönöm, hogy olvasóinkat e beszélgetés keretében megismertethettük az iskola terveivel. Remélem, céljaitok valóra válnak. Sok sikert kívánok Neked, az iskola egész nevelő gárdájának, és természetesen az ott tanuló diákoknak is.

CSÁSZÁR FERENC

A RENDŐRI SZAKKÖZÉPISKOLÁK FELVÉTELI TÁJÉKOZTATÓJA

Az 1998/99. tanévre

A Budapesti, a Csongrádi, a Miskolci és a Szegedi Rendőr Szakközépiskola az érettségire épülő, kétéves nappali tagozatos képzése során rendőr szakképesítést ad, mely a rendőrségen belül tiszthelyettesi munkakör betöltésére - elsősorban közterületi szolgálat ellátására - jogosítja fel a végzett tanulókat.

A JELENTKÉZÉS FELTÉTELEI ÉS MÓDJÁ

A rendőr szakközépiskolák annak a pályázónak kérelmét fogadják el, akik a következő feltételekkel rendelkeznek:

- betöltötte a 18. életévét, de 22 évesnél nem idősebb (az életkor megállapításának alapja 1998. szeptember 1., a tanév kezdete);
- érettségizett, vagy 1998. június 30-ig érettségizik;
- katonai szolgálatra alkalmas (férfiak esetében);
- magyar állampolgár és állandó belföldi lakóhellyel rendelkezik;
- büntetlen előéletű;
- vállalja a fegyveres szolgálatot;
- hozzájárul személyes adatainak kezeléséhez, további lakó és családi körülményeinek, illetve korábbi büntetéseire vonatkozó adatainak az előzetes vizsgálatához.

- csatolja közeli hozzátartozóinak és vele egy háztartásban élőknek az írásbeli hozzájárulását személyes adataik kezeléséhez;

- befizeti az 1 700-Ft. adminisztrációs költséget

A SZAKKÖZÉPISKOLÁKRA PÁLYÁZNI LEHET:

Az Országos Rendőr-főkapitányság által kiadott, a rendőr szakközépiskolákon, és a Budapesti Rendőr-főkapitányság, a megyei rendőr-főkapitányságok, a Készenléti Rendőrség, valamint a Köztársasági Örezred személyzeti osztályán 1997. december 8-tól személyesen, vagy postai úton beszerezhető jelentkezési egység-somagban található jelentkezési lappal és az előírt dokumentumok becsatolásával.

FELVÉTELI VIZSGÁK, VIZSGÁLATOK ÉS ELLENŐRZÉSEK

Az alapellenőrzések során kerüli megállapításra, hogy a jelentkező rendelkezik-e a hivatásos szolgálati viszony létesítéséhez szükséges büntetlen előélet, jó hírnév és cselekvő képesség feltételével.

Sor kerül a fizikai (erőnléti), pszichológiai (írás- és szóbeli), valamint egészségi alkalmassági vizsgálatokra.

A bizottság előtti egyéni beszélgetés célzott, irányított beszélgetés, illetve kikérdezés, amely során a bizottság a jelentkező megjelenéséről, kommunikációs készségéről, életviteléről, életútjáról, valamint a rendőri pályáról való elképzeléséről nyer Információt.

EGYÉB TUDNIVALÓK:

A felvételek 1998. február 1 - június 15 között zajlanak.

Az érdeklődőknek bővebb tájékoztatást adnak a szakközépiskolák tanulmányi felelősei.

A felvételi keretlétszám tájékoztató jellegű, melynek változásai jogát az Országos Rendőr-főkapitányság fenntartja.

A RENDŐR SZAKKÖZÉPISKOLÁK CÍME, TELEFONSZÁMA, ÉS FELVÉTELI KERETSZÁMA

- Budapesti Rendőr Szakközépiskola
1101. Bpest. Kerepesi út 47-49. Tel: 1-260-1100
felvételi keretszám: 425 fő
- Csongrádi Rendőr Szakközépiskola
8229. Csongrád, Nosztori major Tel: 87-446-344
felvételi keretszám: 175 fő
- Miskolci Rendőr Szakközépiskola
3501. Miskolc, Szentpéteri kapu 78. Tel: 46-412-060
felvételi keretszám: 715 fő.
- Szegedi Rendőr Szakközépiskola
6701. Szeged, Bajai út 14. Tel: 62-446-868.
felvételi keretszám: 185 fő.

Tisztelt Olvasó!

Mivel az elmúlt néhány számban nem tudósítottunk, így most visszamenőleg okt. elejétől számol be Tóth Bálint parancsnok.

A "paletta" színes, ámde ettől egy cseppet sem szívdörítő. Az ősz beköszönésével axióba lendültek a vikendbetörők. Okt. 5-én a Torzsás-zugban egy feltört vikendházból 5 horgászbotot vittek el, mintegy 50 000 Ft. értékben, 7-én a Sóczó-zugból élelmiszert. Ugyancsak itt törtek be 10-én egy másik vikendházba, honnan egy gázpalackot loptak el. 10-én virradóra a KNER Nyomda üdülőjébe törtek be, ahonnan színes tévét és parabola antenna egységet vittek el az ismeretlen elkövetők. 22-én egy Sírátó-zugi vikendházból egy lámpát, rádiót tulajdonítottak el. 24-én a Rév-zugban jutott hasonló sorsra egy gáztűzhely és több ágynemű. A helyszínelés során a rendőrök további 3 vikendház feltörését észlelték. Szintén ezen a napon még öt vikendház betörést fedeztek fel a Kecsegi-zugban is. 30-án egy Templom-zugi vikendházból parabola antennát vittel el.

November 6-án a Sóczó-zugból szintén vikendházbetörés útján tv készüléket és videómagnót zsákmányoltak, 7-én egy a Peres-holtág melletti vikendházból ugyancsak TV-t, rádiót. A jelentéktelen körös-hegyi betöréseket nem is említem tételelesen, de többször betörés történt a Torzsás-, a Sírátó-, és Kecsegi zugokban, ahol az esetek nagy többségében csupán élelmiszert vittek el.

Itt szeretné felhívni a rendőrség a vikendház tulajdonosok figyelmét, hogy töltsék, lehetőség szerint, ne hagyják ki hétvégi házaikban értékesebb tárgyait.

Közlekedési balesetek szempontjából kicsit kedvezőbb alakult a helyzet. 22-én a SHELL kútnál figyelmetlen gépjárművezető segédmotorost gázolt, szerencsére csak könnyebb sérülés történt. 17-én a Pásztor János útról egy gyermekkorú fiú hajtott át a Fő úton, és egy személygépkocsi elütötte, de súlyos sérülés itt sem történt. 24-én egy helybeli lakos a Templom-zugból lovasokocsit hajtott, amikor egy arra közlekedő kamiontól a ló megijedt és a holtágba ugrott, amibe bele is pusztult. 25-én az OTP előtt szabályosan áthaladó gyalogost gázoltak el a gépjárművezető figyelmetlenségéből, csak könnyebb sérülés történt.

A most következő bűnesetek viszont nem nevezhetők mindennaposnak. Okt. 6-án a GYOMASZOLG Kft.-nél 6 tehergépkocsiból szívták le a gázolajat. Szintén e nap reggelére a Polgármesteri Hivatal ablakait betörték. Ugyancsak e napon, külterületen 23 akácfát vágta ki ismeretlen tettesek. 10-re virradóra a Fő utcai Autósboltba törtek be 250 000 Ft értékben készpénzt loptak el. 12-re virradóra a volt Győzelem Tsz területéről egy traktorból vittek el gázolajat, és CB-rádiót. Érdekes hír, hogy maguk a rendőrök csíptek nyakon egy bolti "szarkát" a

Bűnügyi krónika

Hősök úti ABC-ben. 20-án érkezett bejelentés, hogy egy helyi lakosnak 1 hektárnyi kukoricáját levágott egy akkor még ismeretlen tettes. Később sikerült elfogni az elkövetőt, és az általa okozott mintegy 100 000 forintnyi kár megtérült. Az eljárás megindult. 27-én Endrőd és Nagylapos között a telefonvezető árokából 400 m. rézkábelt loptak. A nyomozás során Dévaványán egy színesfém-kereskedőnél 46 mázsa különböző telefonkábel találtak, aminek eredetét mindeddig nem tudta számlával igazolni. Ha ez bizonyítást nyer, úgy az okozott kár több tizmillió nagyságrendű lehet.

Megkezdődtek a disznóvágások. Van, aki nem vág, csak "beszerez". 27-én egy családi ház lezáratlan alsó helyiségéből 15 kg. kolbászt, 10 kg. hurkát, 10 kg. tepertőt loptak el. November 1-én orrvadász került horogra, aki légpuskával fáciánt gyűjtögetett. Fülön csípték. 7-én egy helyi lakos férfi ellen indult eljárás, aki leánygyermekét akarta erőszakos nemi közönségre kényszeríteni. 9-én előállítottak egy helyi büntetett előéletű személyt, akire 3 rendbeli tyúklopást bizonyítottak rá. Kihallgatás után szabadon engedték, de másnap 8 liba ellopása miatt újból elő kellett állítani. Ez úttal 3 napig "tétlenkedett", de 13-án újabb tyúklopás miatt vált szintén esedékessé kihallgatása.

Az utóbbi másfél hónapban elég nagy horderejű nyomozásokat fejeztek be, és az ügyeket sikeres bizonyítási eljárás után vádemelési javaslattal átadták az ügyészségnek.

Mint láthatják, kedves olvasóink, a rendőrség sem tétlenkedik, de tegyük meg mindent mi is érteink biztonságos őrzésére.

Marsiné Giricz Erzsébet

A KÁRPITOS '97 Kft.

termékeinek állandó bemutató terme
a DÁVID BÚTORBOLT-ban

5502. Gyomaendrőd Hősök tere 7.

Legújabb ajánlatai:

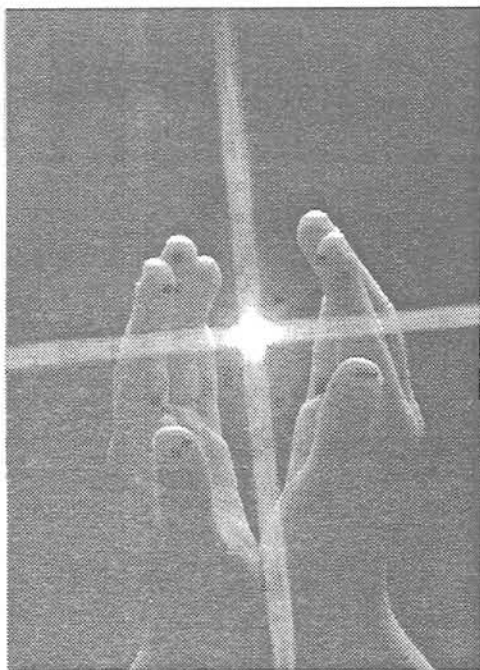
Heverők 16.000. Ft-tól

Franciaágyak 34.000 Ft-tól

Ülőgarnitúrák 65.000. Ft-tól.

Telefon 66-386-262

AKIK ÖRÖKRE ELTÁVOZTAK TŐLÜNK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Kedves Olvasóink!

Szerkesztőségünk úgy határozott, hogy a jelen számtól kezdve megemlékezünk a városunk elhunytjairól. Szeretnénk azokról az elszármazottakról is megemlékezni, akik, nem Gyomaendrődön haltak meg, illetve nem itt temették el őket. Ezért kérjük az elhunytak hozzátartozóit, illetve olvasóinkat, akik tudomást szereznek e szomorú eseményről, közöljék szerkesztőségünkkel.

Előre is köszönjük fáradozásukat.

(Szeptember hónapban)

Babecz János, élt 64 évet
Özv. Barna Gáborné, élt 88 évet
Búza Sándor, élt 59 évet
Özv. Dinya Lajosné, élt 91 évet
Dógi Gyula, élt 74 évet
Fekécs József, élt 79 évet
Habina Jánosné, élt 78 évet
Hunya Lajosné, élt 85 évet

Hunya Miklós, élt 75 évet
Hunya Miklósné, élt 73 évet
Lánczi János, élt 38 évet
Pelyva Lajos, élt 42 évet
Pelyva Elek, élt 89 évet
Rácz János, élt 92
Szabó Istvánné, élt 64 évet
Tóth Péterné, élt 72 évet
Tóth István, élt 78 évet
Vaszkó Vincéné, élt 75 évet

Október hónapban

Balázs Lajos, élt 56 évet
Dávid Lászlóné, élt 76 évet
Drahó Imre, élt 86 évet
Farkas Sándor, élt 72 évet
Fekécs Imréné, élt 74 évet
Gecsei László, élt 73 évet,
Gyebnár Endre, élt 61 évet
Herter Ádámné, élt 86 évet
Icsa Endre, élt 90 évet
Kádár Jánosné, élt 85 évet
Koloh Elek, élt 67 évet
Pintér Istvánné, élt 77 évet
Papp Mihály, élt 71 évet
Maléth Mihály, élt 64 évet
Szakálos Jánosné, élt 84 évet
Szőcs Ferencné, élt 59 évet
Uhrin Frigyes, élt 84 évet
Varjú Lajosné élt 76 évet

November hónapban

Andor Jánosné, élt 72 évet
Bíró Gerzsonné, élt 95 évet
Bula Vendel, élt 80 évet
Duda András élt 68 évet
Horváth Gábor, élt 83 évet
Majoros Imréné, élt 73 évet
Nyíri Lajos, élt 74 évet
Puskás József, élt 68 évet
Rózsa Gergelyné, élt 64 évet,
Szabó János, élt 66 évet
Szuromi Istvánné, élt 77 évet
Timár Illés, élt 86 évet
Varga Gáborné, élt 73 évet
Varjú Ambrus, élt 82 évet
Wolf Márton, élt 74 évet

Békesség haló poraikon, fogadja be őket az Úr az ő országába. Az örök világosság ragyogjon felettük.

A holland Sirchadasj

& band

ismét az endrődi templomban!

Az ideai nagyszerű szereplésük után - előzetes tervek szerint - jövő év május elején ismét meglátogat bennünket e népszerű ének- és zenekar.

A fénykép az endrődi templomban készült az idén. április 26-án.

Kellemes Karácsonyi
Ünnepeket és Boldog Új Évet
Kíván a

MÁGUS-COMP

Számítás- és irodatechnika

5500 Gyomaendrőd Fő út 230.
Tel/fax: 66/386-774

E-mail:
magus-comp@nap-szam.hu

**TOTÁL VEGYESÁRUK
ÜZLETHÁZA
ÁRUAJÁNLATA:**

(Endrődi u. 1. Háztartási Bolt)
Tel: 386-637, vagy 06-20-254-663

Étolaj kimért: 182 Ft/l. (1 literes 207.-)

Liszt: 57 Ft/kg.

Alma: 50,-60,-70,-80 Ft/kg

Hagyma: 70 Ft/kg

GUMICSIZMA I. Oszt. árengedménnyel!

Hipó 20 Ft/l. (Edényt hozni kell!)

HÉTIZŰ, KISŰSTI, HUNYAI FŐZÉSŰ
VEGYESPÁLINKA 650 Ft/l

Garancia! Minőség!

Kedvező ár!

Gellai Cipő

GYOMAENDRŐD, Fő út 140/2

Tel.: 06-66-283-359

HÍREK ERDÉLYBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érte munkálkodnak.”

Kós Károly
1925.

ÉV VÉGI SZÁMADÁS politikából, RMDSZ-ről, erdélyi magyarságról

Az ősnek vége már, a tél közeleg. Októberben hó hullt, nemcsak a hegyekben, s a jó gazda számadást készít, mit takarított be. Pincében a krumpli (székelyeknél a pityóka) s a hordókban is kiforrt már a must, érik a bor.

Erdélyországnak az idén is voltak olyan részei, ahol a szépen gyarapodó, bőséges termést ígérő vetést - majd egy esztendei kemény, becsülettel és szorgalommal végzett munka remélt gyümölcsét - percek alatt a földdel egyenlővé tette a tájon végig vonuló istencsapása, a jégverés, míg pár méterrel odább sértetlenül maradt minden, bő termést lehetett betakarítani.

Nincs ez másképp a politikában sem. Volt mikor "jégverésről" beszéltünk, de nem maradt el számos esetben a bőséges termés sem.

Egy év telt el, mióta Romániában új szelek fújnak, "hatalomra kerültünk," a kormánykoalíció tagja lettünk. Szépen és normálisan indult minden, számunkra kedvező "időjárással". Hogy csak párat említsünk: Új közigazgatási törvény, amely figyelembe veszi nemzeti közösségünk jogait, az anyanyelv használatát illetően is, (kétnyelvű táblák, anyanyelv szabad használata a közigazgatásban, bíróságokon stb.) új tanügyi törvény, a mindenfokon és minden formában való anyanyelvi oktatás (szakiskolákban is), az önálló magyar tannyelvű egyetem (a kolozsvári Bolyai) újraindításának lehetősége; az egyházi és közösségi javak visszaadását szabályozó törvénytervezet.

De jött a "jégverés". A kétnyelvű táblákat sok helyütt román nacionalisták bemázolták, pl. Marosvásárhelyen, Nagyszalontán. A tanügyi törvény is "alakul": most újabb egy lépés hátra: az új változat szerint Románia történelmét és földrajzát románul kell tanítani! E miatt megtörténhet, hogy az RMDSZ kilép a kormányból. A közeli napokban ez is elválik. Az utóbbi hetekben rendkívül felerősödtek egyes politikai pártok és személyek részéről a Kovászna és Hargita megyékben élő magyarság elleni támadások. Különböző bizottságok járják a Székelyföldet, és a sajtóban özőnlenek a rágalmak: a magyarok elüldözik, elnyomják a szegény románokat, elmagyarosítják az itt élőket, megsértve ezzel Románia alkotmányát. Hogyan lehet magyarosításról beszélni, pl. Kovászna megyében, ahol most a lakosság 25%-a román nemzetiségű, 1989-ben viszont 23.4% volt. Mégis a rendőrség, csendőrség, hadsereg vezetői csak románok! A megyében működő 30 állami intézmény élén 15-ben román nemzetiségűek állnak. Hargita megyében, ahol 14% a román nemzetiségű lakosok száma - 1989-hez viszonyítva ez is nőtt, - a vezetők aránya viszont 38%. Ugyancsak Hargitában 30 olyan iskolai osztály működik román nyelven, ahol 1-3 román nemzetiségű gyerek tanul. A román nyelven tanulók száma 17-18%, a lakáskiutalásoknál pedig a román családok részaránya 38%. Visszatérve Kovászna megyére, még egy pár érdekes adat: a megye 25 bírása közül 20 román nemzetiségű, s a megye 128 településén 58 iskolában csak román nyelvű 96-ban pedig vegyes oktatás folyik. Az elmúlt tanévben 14 román tagozat indult.

Sajnos a lemez a régi: rossz a gazdasági helyzet, az emberek szegények, el vannak keseredve a mindennapi gondoktól, s a figyelemelterelésnek ilyenkor jól jön egy kis nacionalista uszítás.

Az RMDSZ vezetőse és a parlamenti képviselők úgy érzik, hogy szélmalomharcot folytatnak, de hát a földet művelő, az azzal

viaskodó ember is jól tudja: bárhogy alakul is az időnek járása, neki nincs más választása, csak az újrakezdés, a mindenkori csakazértis újrakezdés, az "Ember küzdj, és bizva bizzál" parancsa.

Új év közeledtével ez lehet újra a jelszavunk, folytatni a megkezdett utat.

A PARTIUMI MAGYAR OKTATÁS HELYZETE, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ ÚJ TANÜGYI TÖRVÉNYRE

Máramaros vármegyétől kezdve, folytatva Szatmár, Bihar, Arad, majd Temes megyével, az elmúlt 6-7 évben, az un. Iliescu-érában módszeresen folyt a magyar oktatás elsorvasztása; diszkrimináció minden vonalon. Szakoktatás csak román nyelven folyt, a történelem és földrajz szintűgy, az önálló magyar egyetem újraindítását megtiltották, hogy csak a legfontosabbakat említsük. Az RMDSZ belépése a kormánykoalícióba, s az új tanügyi törvény ezen diszkriminációk megszüntetését eredményezte, s úgy tűnt, minden jó és szép lesz. De mivel az ördög a részletekben van - tartja közmondás - tanügyi téren is nehezen alakulnak a dolgok.

Jelen írásunkban a partiumi megyék helyzetét vizsgáljuk, főleg a jelentősebb városokban, illetve megyeszékhelyeken. Máramarossal kezdve, Nagybánya városával, bizonyos szempontból látványos előrelépés történt: megalakult a magyar tannyelvű Németh László Gimnázium a volt vegyipari liceum épületében. Eddig a magyar középiskolások a város három helyén tanulhattak, most új lehetőség nyílt egy színvonalas magyar gimnázium működésére és fejlődésére. Máramarosszigeten ez még nem sikerült, pedig a város régi iskolai központ. Az ottani református gimnázium 1940-ben ünnepelte fennállásának 400 évfordulóját! Itt működött még a piarista gimnázium és az állami Leövei Klára leánygimnázium is. Most a városban nincs önálló magyar középiskola!

Szatmár megyében, Szatmárnémetiben működik az ország egyik legjobb liceuma, a Kölcsey Ferenc gimnázium. Tantárgy versenyek és olimpiák győztesei kerülnek ki diákjai közül, és sokan jutnak be az egyetemekre is. Ugyanakkor a szakmai oktatás nincs biztosítva (csak egy autóiipari osztály működik), s problémát jelent a szakoktatók, szakkönyvek biztosítása is.

Bihar megyében Nagyváradi megyeszékhely iskolai központ is. Sok jó iskolával rendelkezik: Ady Endre Gimnázium, Szent László és Lórántffy Zsuzsanna Gimnázium, s vannak magyar osztályok a román gimnáziumokban is. Szakoktatás terén ugyanaz a helyzet, mint Szatmár megyében, s ami szomorú: az elmúlt egy évben nem történt előrelépés! Ugyanakkor itt működik a Sulyok István Református Főiskola, amelynek önállósá válását s egy igazi magyar egyetem kiépítését nemrég kezdeményezte Tökés László püspök. Nagyváradon régen sok endrődi és gyomai gyerek is járt iskolába, jó volt a kapcsolat ezen a téren is.

Arad megyében, Arad városában működik a Csiky Gergely Liceum, méltatlan körülmények között. Tízennyolc tanteremben működik 19 liceumi osztály, 4 szakiskolai (köztük autó-villamosági) osztály, és egy esti osztály. Az iskola mégis fejlődik, színvonalasan, habár sok szülő a rossz körülmények miatt inkább román iskolába írta be gyermekét

A sort Temes megyével zárjuk, ahol Bartók Béla Liceum működik megfelelő profilokkal, reál és humán tagozatokkal, informatikai és közgazdasági osztályokkal is. Most indul egy szakiskolai osztály is.

A fenti rövid összefoglalásból kiténik, hogy habár komoly problémákkal küszködik az öt megye magyarsága, tanügyi téren is, mégis sikerült sok esetben előrelépni, új iskolák, osztályok nyílnak, s az erdélyi diákok általában megállják a helyüket az élet iskolájában is!

STARK LÁSZLÓ
NAGYVÁRAD

Miáuuu! Miáuuu! - háborította reggeltől estig, estétől reggelig a ház lakóit Pettyes. Nyávogott, ha fázott, nyávogott, ha melege volt, nyávogott, ha éhes volt, és akkor is, ha enni kapott. Olyan volt, mintha felhúzták volna és nem tudott lejárni.

András bűnbánóan hallgatott, ha édesanya szemrehányással illette, hogy nem hagyta otthon szegény cicát a meleg kis fészekben.

Am Jóska előtt a világért sem mutatta, hogy megbánta a cicaszöktetést.

Még az állatkertbe sem vihették magunkkal - ráncolta öregesen homlokát Jóska. - Mindig egyedül kell itthon maradnia!

- Hát, ha úgy gondolod, hogy inkább maradjunk vele, akkor szölok édesapának, hogy nem megyünk a Hegyi Vasútra. Pedig az gyönyörű lett volna.

Jóska rápislogott a Pettyesre, aztán szégyenkezve így szólt:

- Azért oda menjünk el! Mert vonatozni nagyon szeretek!

Édesanya ebéd után gyorsan díszbe öltöztette a két lurkót, és édesapával elindultak a pompásnak ígérkező kirándulásra.

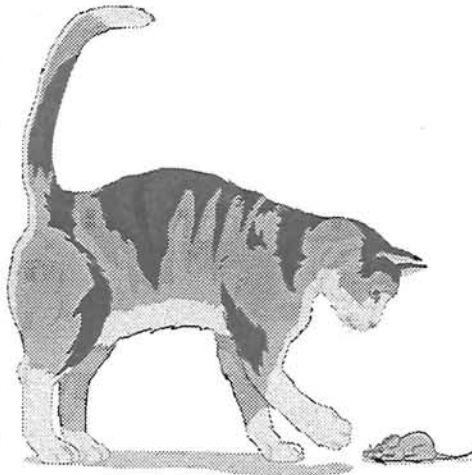
Pettyes egy ideig nyávogott a bezárt ajtó előtt. Csöppet sem találta méltányosnak, hogy ő, akit eddig agyon kényeztetett a két kis gazdája, most örökké bezárva maradjon egy idegen konyhában. Hanem egyszerűen csak valami nagyon ismerős, nagyon csábító illat csiklandozta meg rózsaszín kis orrocskáját.

- Miáú! - békélt meg sorsával azonnal. - Azt hiszem, tejfőlsz szagot érzek! Azzal neki indult, hogy megkeresse, hol bujkál a finom csemege. Mert a cicatányérba csibelevés van. Azt egye meg, aki főzte! Nem sokáig kellett szimatolnia, hamarosan rátalált a szemetes vödörre. Felkapaszkodott rá, ügyesen lepöckölte körmös kis mancsával a rosszul záró fedőt, és zsupsz, már fejest is ugrott a szemét közé. Nyomban előkerült a tejfőlős pohár is. Beledugta csöppnyi kis fejét, és vígan lefetyelni kezdett. A pohár szoros volt, és ő egyre jobban a fenekére jutott, egyszerűen szörnyű dolog történt. Se előre, se hátra nem tudott mozdulni, mint egy fülíg érő sisak, úgy szorult a fején az a fránya pohár. Ijedtében kiugrott a vödörből, felborította a seprőt, nekiszaladt a hűtőszekrénynek, és végül fel akart ugrani az asztalra. De megcsúszott, mert nem látta, hogy hová ugrik, és belekapaszkodott a terítő szélébe.

Az asztalon, hatalmas tálcán ott szomorkodott a déli mosatlan, mert

Mária néni meséi

Pohárfejű cica

Andris-anyukának nem volt még ideje mosogatással bíbelődni. Az a terítővel együtt csörömpölve földre zuhant.

A házfelügyelő bácsi éppen akkor söprögette kint a lépcsőházat, és nagy zenebonára csodálkozva hallgatózni kezdett. - Ejnye - morfondírozott magában elhűlve - hiszen itt nincs itthon senki! Láttam, amikor mindannyian elmentek. Ki zörömböl hát bent a lakásban? Bizonyára betörő! Elszaladt gyorsan a közeli Rendőrsre, és kihívott egy bajuszos rendőr bácsit.

A zenebona még akkor is tartott, mikor odaértek, mert szegény Pettyes sehogysem tudott megszabadulni a pohársisaktól. Ott forgott-pörgött a törött tányérok. Egyre jobban megvadította a félelem, meg a csörömpölés.

A rendőr bácsi megcsóválta a fejét, és hitetlenül kérdezte: - Biztos, hogy nincs itthon senki, egy betörő nem csapna ekkora zajt.

- Olyan biztos, mint ahogy itt állunk! - bizonygatta a házfelügyelő. Mit volt mit tenni, fel kellett törni az ajtót. Mikor beléptek, elhűlve nézték a megkerült tejfőlős poharat, ami a cica fején pörgött, magakörül. Végül megértették, hogy mi történt. Nevettek volna a furcsa helyzeten, de nagyon szánták a szegény pici cicát. Meg az összetört rengeteg tányér és pohár is elszomorító látvány volt. Aztán a házfelügyelő fülön fogta a cicát, és miután gondosan bezárták az ajtót, levitték őt a sötét pincébe. Ott is maradt aztán mindaddig, amíg el nem jött a várva-várt nap, mikor végre haza utazhattak.

Már tudniillik Pettyesnek. Mert Jóska nem is várta olyan nagyon nehezen! Nagyon tetszett neki a gyönyörű város a rengeteg látnivalójával. Hanem azért ő

sem búslakodott, mikor Andris-apuka így szólt egyik este:

- Ez a búcsúestetek, gyerekek! Reggel viszem Jóskát. Eddig engedték a

szülei.

A két gyerek leballagott a pincébe Pettyesért, és uramfia, mit láttak? Egész halom egér tornyosodott a kis cica előtt. Unalmában megtanult egerészni. Mikor meglátta a két mihaszna kis gazdáját, büszkén pofozta a lábuk elé a rengeteg egeret. - Látjátok, mit tudok én? - villogtatta rájuk büszkén zöld-lámpás szemeit.

Andris boldogan nevetett: - Ugye, mondtam én, hogy jó, hogy magunkkal hoztuk! Itt legalább jóllakott egerrel. Még az útra is csomagolunk neki néhányat! Biztosan arra tartogatta. Azért nem ette meg mindet, amit fogott.

Másnap reggel aztán újra dobozba került a cica és búcsúzott a két kis imponzor is.

A vonat náthásan prüszkölni kezdett, aztán megmozdultak a kerekék, és lassan távoldott Jóska szeplős kis arca. Az ablakból még sokáig integetett, és visszakiáltott a pityergő Andrisnak: - Ne sírj! Pettyes jól viseli magát! Biztosan tudja, hogy hazafelé megyünk!

A mesét és a verseket írta:
IVÁNYI MÁRIA

Útra készül a Mikulás

Télországban Decemberben
Nincs vége a napnak.
Éjszaka is kivilágos
Száz jégtükrös ablak.
Készülődik a Mikulás,
Mint sok idő óta,
Segít neki jegesmackó,
Meg a sarki róka.

Maradékba torkoskodik
A mihaszna róka.
A Mikulás arany szánon
Messze jár azóta.
Szárnyas szelek röptetik a
Nagyvilágon szerte,
Hozzátok is megjön majd a
Mikulás ünnepre.

Ügyeskedik a rozsmár is.
Soha ilyen tornót!
Pisze arrán viszi a sok
Csokoládé formát.
Csizmadia lett a mackó.
Nem tréfa ez, hisz ma
Ezerszámra készül itt a
Csokoládé csizma.

Szözesztendős puttyonyát már
Nehezen hordozza,
Mégis, minden esztendőben
Böven tele hozza.
Megtelik a sok kis cipő
Minden széppel, jóval.
Köszöntsük a jó Mikulást
Csengő énekszóval!

Trodalmi oldal

GULÁG - GLÓRIA

Abban a pillanatban megfeleződött hadifogságunk láthatatlan béklyójának súlya s néhány fokkal közelebb emelkedett közérzetileg a decemberben csodának számító 0-fokhoz a jóval alatta higany-ezüstködő hideg, amikor munkahelyünk, a XIII-as építkezés szeges drótos zónakarámján bévül megépült a szovjet kényszer munkások, a GULÁG-osok áramos huzallal biztosított területenkívülisége is, melyet vérfarkasnyi őrekek, verebekre is géppisztoly-sorozatozó rabőr-fenevadak pásztoroltak. Míg bévül, a "pokolgödörben" az önmberségünk árnyékai szikráztatták a természetet, csorbították a csákányt, s már az első napon három haláluk-kiszabadította megboldogultat hordóládáztak el közülünk.

Hiszen mi hozzájuk képest majdnem májusi dalos pacstírtak voltunk, másodéves hadirabok. akik már az első télen bőségesen jeltelen sírokba törlesztettük a túlélés jussának 20-25%-át, s munkánk nélkülözhetetlensége még nyomorban is majdnem a győzedelmes szovjet proletárok életszínvonalára, sőt olykor fölébe emelt. Ők ugyanis nem lophattak akkora lelki gyönyörűséggel, mint mi, a "kamerádok", hiszen nemrégiben a kancsi Ványuska pufajka-zsebnyi szög-zabrája méltányos ötévi Szibériát érdemelt, míg én, a "komangyír" azalatt legalább két-vékányit zabráltam pár vödörnyi krumplióért. A foglyot a "plenit" tettenérve legfeljebb fenéken rúgták, fogdába küldték, s azután "davaj robot", miközben még az őrparancsnok is a mi zsebünkől dohányszott, a vakolóleánykák akár természetben is térítették, ha kipótoltuk a sántító normájukat. S ezen a Baskiria-Kazakország mézgyés világvégén rajtuk kívül jóformán csak nyomorékok, kényszer munkás elitáltak rontották a levegőt tizenhat és hatvan között, férfirendben, mivel a "fegyverbíró" szovjet polgárok a nagy J.V. Sztálin képében -nevében bulyádkodtak Berlinben, vetkezettek Budapesten, pánszlávokat Prágában s készültek a világhódításra Szibéria ősréngeteiben.

Vagy vigyáztak a rabokra...

A "győzedelmet" ugyanis a nagyhaza határán bévül is legkevesebb húszmillió ukrán, balti, fehér orosz, kaukázusi, volganémet, zsidó, Vlaszov-kozák kényszer munkáztatása követte, akiket sántán-szigorúsággal őrizni kellett azzal kábítani, mint balgaságukat, az ezerkilóméterekkel bilincsbeverteteket, hogy "szoro domoj" Nemsokára hazamentek!

Így készültünk 1946 karácsonyára, úgy Mikulás táján s az előjelek szerint tervünket nem veszélyeztette semmi. A dupla-kenyérre, krumplira valót már összelopkodtuk. A légergazdaság hajcsára, a birobidzsáni Káin Gild, egy zabra-raktárból elcsent zsidó imakönyvért karácsonyfát, félvéka mahorkát ígért. Az énekkar Varga Lajos bátyánk kántorságával próbált. Más, verset tanult. De, hogy Szent Misét is celebrálnánk lenne arra még az álmában Kitarással-köszöngető Kéry Károly se lázálmodott, pedig néki a GPU jóvoltából ép bordája sem volt talán.

S hogy mégis megtörtént, legalább jelképesen, annak csodalakatjába egyetlen ukrán becenév vala a kulcs: Kolja! Ez a lengyel határszéli, lenszöke legény, mindnyájunk cimborája, a vakolást majmoló, tíz-nemzetiségű ipari tanulók munkacsoport-vezetője, aki, miután úgy kikoplatlatta a sztálini szabadság, hogy a kásácskánk befalása közben üres garattal együtt nyelbedett vélünk, kínjába addig sündörgött a burját KISZ-titkár körül, míg tiszta lett a káderlapja, s keddről-szardára odadicsóségesült a GULÁG-kényszer munkásörök emberfelettségébe. Egyenruha, géppisztoly, önmagát is megmaró kutyatárs s magatartás se másféle. Úgy üvöltözött csákányozó halálraszántjainkra, hogy talán a Kreml nagyharangja is belékondukt. Háromszoros lőszeradagot

elprédált a verebekre. Új káromkodáskölteményeket remekelt szinte sevensenkői szintre s közben félszajjal odasúgta, mikor a közelébe merészkedtem: "Ha dojni akartok nekik valamit, kenyeret, vagy dohányt, majd én másfelé üvöltözök." Sőt, ha olyan hangulata kerekedett, azt is fülbesúgta, ki kicsoda a holtraszántjai között: Az a hórihorgas lengyel, ezredes, a fogatlan derékigszakallas, érsek-pópa, az a kutyafejű a csecsen másodtitkár!"

Így menegettek a napok belé-felé a kegyetlen télbe s egyszer csak Kolja, amikor rágyújtani leváltották félreintett egy hatalmas deszkarakomány szél-hang és láthatás óvott enyhelyére s megdöböntő kérdéssel markolta meg folton-folt subám.

- Mondd Komangyír, tudod te a rimszkij-ceremóniát, azaz a katolikus misét?

Percekig üresen csápolta a nyelvem:

- Három éve még ministráltam, papinaskodtam a tisztis-iskolán s egy imakönyvet is rejtegetek, amiben benne van...

A káromkodás-költő jóemberem szinte táncolt örömeiben:

- Hát akkor írd le latinul, de cirilbetűkkel, amilyen hamar csak lehet...

- Neked? - S kérdőjelle görbültem hozzá.

- Igaz, hogy nekem is görög katolikus pópa volt a nagyapám, de van a gulágosok között vagy tíz volganémet, egy félpappal, azoknak...

Azt hittem elnyel a föld...

- Kolja, ők rabszolgák, nekik mindegy, meg is teszem, de neked legalább húsz év haláltáborot jelent.

Össze se rezzent:

- Mit gondolsz, nekem nincs szívem? A sündisznó is érez! Ha hiszed, ha nem, én még nem ütöttem meg senkit

Kezet adtam az istenkísértésre, s miközben készültünk réa embereimet még nagyobb munkateljesítményre buzdítottam, legalább abba belékötni ne tudjon a hatalom. Innen-onnan össze-hajkurázott papírkákra róttuk barakkarokban Zipf Marci munkácsi cimborával, aki németül, magyarul, ukránul, oroszul, sőt jidis-zsidóul is beszélt, az ő jól olvasható cirilbetűjével az Introbo ad altare Dei-t, a Confiteort, a Pater Nostert, mindazt amit ma oly ékesen anyanyelven cselekszünk, ha bennünk, ezüst-fejünkben olykor fel-fel is édesedik a nyugalmazott latin ózamatú jóize.

Az evangélium is előkerült egy Károli-bibliából, Marci cirilbetűs németre tette, s a címzetthez is elkerült, Kolja géppisztolytűzesítő örömeire...

Így érkezett el december 24-nek délutánja, s a nagy nem tudom mi lesz-ben úgy futkároztam, mint akit a görög ríngat. Semmi haszon fejében, ugyanis velünk senki sem foglalkozott. Meg volt a norma, tudván, hogy ünnepünk van, engedtek lazítani, de amikor a GULÁG-gödörből felcsendült a Pater Noster s a sponri bajtárs, Ifjú János is világgá harsogta szépséges tenorján egy féligkész házcsontváz hatodik emeletéről, hogy Gloria in Excelsis Deo! Dicsőség mennyben az Istennek, egy szívvel éreztük, mintha közibünk repült volna a betlehemi angyal. És kelepelhetett géppisztoly, ugathattak az őrkutyák, a rekedtségig höröghetett a rabtartó: Csend legyen!, egyre több orosz hintett bizánci ferde keresztet magára, a megfontolt németek se takarékoskodtak a Stille Nacht.-al, s garnizon-nácsalnik is jobbnak látta bevonultatni bennünket idő előtt a lágerbe, nehogy ránk ragadjon a "GULÁG-nyavaja", amit (ki tudta azt?) valójában mi idéztünk elő...

Mi is megtartottuk a magunk láger-karácsonyát, s érdekes, még a Mennyből is angyalra bekíváncsiskodó GPU-s sem kérdezett mást, csak azt, hogy teljesítettük-e az aznapi normát?

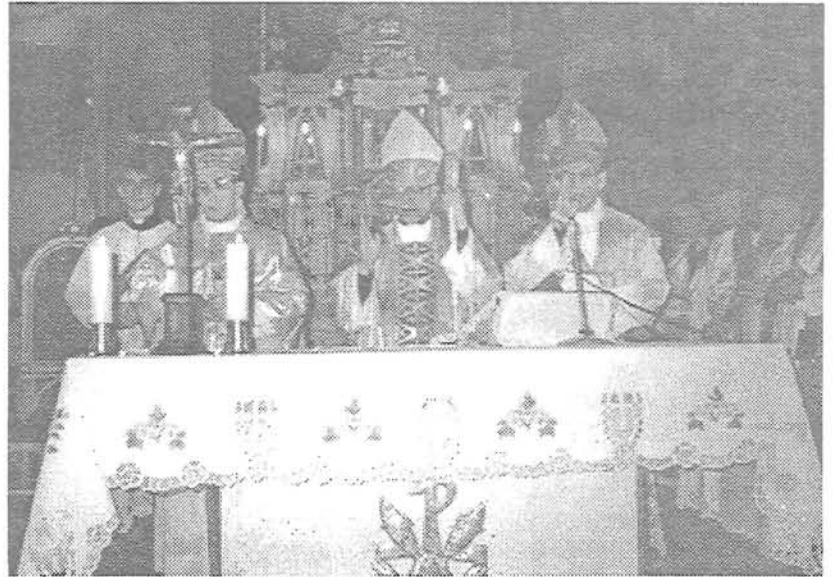
A legfényesebb csillagszóró azonban úgy vízkerezt táján, azaz az óhitú ruszki karácsonykor villogott bele a 30 fokos zimankóba. Akkor varrhatta fel Kolja az őrmesteri vállkeresztet, amit azzal érdemelt ki, mivel a legpéldamutatóbban - káromkodással és davajgitározással egyaránt - ő lépett fel a kényszer munkások "klerikális lázadása" ellen. Akik viszont öttől tíz évig terjedő ítélet-többlettel-gazdagodtak ugyanezért...

S nekem félszázad múltán is sebesebben dobogott mindezek megírása közben a szívem!

TÍMÁR MÁTÉ

„Kegyelettel a gyomaendrődi hívek, Fálás szívvel boldog Apor Vilmos püspök emlékére“

Ez a két rövid felírás volt látható a nemzeti színű szalagon, ami átfonta azt a koszorút, melyet a gyomaendrődi zárándokok helyeztek el a Nádi Boldogasszony templomában Apor Vilmos oltáránál. Ugyanis egy autóbusszal érkeztek azok a gyomaendrődiek Mag Lajos atya vezetésével, akik részt vettek a Gyulai Katolikus Egyház és Apor Vilmos Emlékbizottság gyulai csoportja által rendezett ünnepségen, Apor Vilmos boldoggá avatásának öröme. A püspöki szentmisén koncelebrált: Bosák Nándor Debrecen-nyíregyházi megyéspüspök, Gyulay Endre Szeged-csanádi megyéspüspök, Tempfli József nagyváradai püspök. A szentmisén nagyon sok pap vett részt főleg az egyházmegyéből, köztük Szujó Vince esperes a békésszentandrási plébános, városunk papjai: Iványi László endrődi, Mag Lajos gyomai plébános, és Bauer Csaba káplán. Gyulay püspök úr homíliájában beszélt a boldoggá avatott püspök életútjáról, kicsi gyermekkorától a mártíromságig. Kiemelte, hogy a bárói címet és papi méltóságát soha sem sértette a legszegényebbek felkarolása, segítése és megvédése. Hisz éppen e cselekedete közben

A három püspök - balról jobbra: Bosák Nándor Debrecenből, Gyulay Endre Szegedről, és Tempfli József Nagyváradról - az ünnepi mise végén áldást ad

érte a mártírhalál.

A szentmise után a búcsúsokat a plébánia udvarán felállított sátorban vendégelték meg a szervezők.

Délután két órakor kezdődött a plébánia templomban az egyházzenei év alkalmából rendezett kórustalálkozó ünnepi hangversenye. A megnyitón emlékeztették a híveket arra, hogy ez évben ünnepli a katolikus egyház a magyar egyházzene kórusmozgalmának 100 éves évfordulóját.

A hangversenyen hallottuk a Szentesi Szent Anna kamarakórust, a kiskundorozsmai vegyes kart, a Nádi Boldogasszony gyulai kórusát s végül a Szegedi Dóm kórust. A hangversenyi a kórusokból egyesített összevont kar zárta be, melynek utolsó száma a szívvel-lelket gyönyörködtető Beethoven: "Isten dicsőségére" kezdetű kórusmű volt.

Lelkileg megújulva, egy csodálatos élménnyel gazdagabban tértek haza az esti órákban a gyomaendrődi zárándokok. Köszönjük a szervezést Tímár Mihály barátunknak.

Császár Ferenc

Véssük szívünkbe Apor Vilmos halálos ágyán elmondott búcsú szavait:

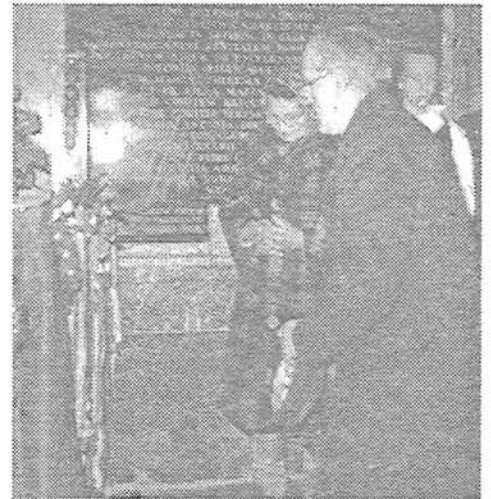
„Istenem, Atyám, a Te kezébe ajánlom testemet, lelkemet!

Jézus Szentséges Szíve, bízom benned!

Felajánlom összes szenvedésemet engesztelésül a saját bűneimért, de felajánlom papjaimért is, híveimért, az ország vezető embereiért és ellenségeimért. Kérem Istent, ne tulajdonítsa nekik bűnül azt, amit elvakultságukban tesznek.

Főljajánlom szenvedésemet az édes magyar hazáért és az egész világért!

Szeni István, könyörögj a szegény magyarokért!”

TURUL CIPŐ GYOMAENDRŐD

Szabadság tér 2.

Telefon: 66/386-891

66/386-251

A TURUL CIPŐBOLT
új helyen: Gyomaendrőd,
Fő u. 204.

(a Gyógyszertár mellett)

Megújult választékkal, bevezető árakon kínálja termékeit.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

„ÉPFE“ építőipari-szakipari és festő-vállalkozó

BARTA LÁSZLÓ

5502. Gyomaendrőd, Juhász Gy. u. 34/1.

Telefon/Fax: 06-66-386-896 (o8.00-16.00)

Rádiótelefon és üzenerőgítő: 06-60/481-041

VÁLLAL

GARANCIÁVAL:

Szobafestés, mázolás, tapétázás
melegburkolási munkákat takarítással

Teljes szakipari munkák terveztetését, szervezését,
lebonyolítását anyagbeszerzéssel.

PÁLYÁZAT TÍZ KIEMELKEDŐ FIATAL MEGVÁLASZTÁSÁRA

A JUNIOR CHAMBER (Ifjúsági kamara) MAGYARORSZÁG pályázatot írt ki tíz kiemelkedő fiatal megválasztására, mert ez által az eddig ismeretlen "csendes" sikerek ismertté tehetők, és a nyertesek nemzetközi megmérettetésben is részesülnek.

HOGYAN LEHET VALAKI A "TÍZ KIEMELT FIATAL" EGYIKE?

- Ha úgy érzed, hogy tevékenységed és eredményeid összhangban vannak a Junior Chamber jelmondatával: „A LEGNEMESEBB MUNKA AZ ÉLETBEN AZ EMBEREK SZOLGÁLATA”,
- ha 18 - 40 év közötti magyar állampolgár vagy, és érzed, hogy szerint kiemelkedő eredményeket értél el a következő kategóriákban:

1. Üzleti élet, vállalkozás;
2. Tudományos eredmények;
3. Kultúra, sport;
4. Környezet- és természetvédelem;
5. Társadalmi, karitatív tevékenység.

HOGYAN JELENTKEZHETSZ, ILLETVE ÁLLÍTHATSZ JELÖLTET?

Töltsd ki a jelentkezési lapot és küldd be 1997. december 31-ig címünkre:
Junior Chamber Magyarország
European Serviced Offices (ESO)
1065. Budapest. Révay utca 10.
Telefon. (1) 269-1100.

HOL TALÁLSZ JELENTKEZÉSI LAPOT

Az OTP bankok megyei és kerületi vezető fiókjában, a Fővárosi Szabó

Ervin Könyvtár egységeiben, és a megyei könyvtárakban, valamint szerkesztőségünkben.

MIKOR TÖRTÉNIK A DÍJAK KIOSZTÁSA?

1998. február 21-én egy különleges gála műsor keretében díjazták a JUNIOR chamber MAGYARORSZÁG III. Nemzetközi bálján, a JC európai elnökeinek jelenlétében.

A nyertes pályázatok nemzetközi versenyen is rész vesznek, amelynek eredményhirdetése 1998. novemberében a JCI-világkonferencián lesz.

A pályázat zsűritagjai

Mizsér Attila, öttusa világbajnok;
Makk Károly, filmrendező;
Kozma Imre, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke;
Dr. Lovag Zsuzsa, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója;
Müllner Zsolt, a BMW-ke forgalmazó Wallis Motors vezetője;
Pilli Gyula, az ING Bank ügyvezető igazgatója;
prof. dr. Papp János egyetemi tanár, gasztroenterológus
dr. Nárai Szabó Gábor, az MTA főtitkár helyettese;
dr. Pankucsi Márta, a Műv. és Közokt. Minisztérium Civil Kapcsolatok Oszt. igazgatója;
Rodics Katalin, a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium Természetvédelmi Hivatal osztályvezetője.

A népszavazásról

Minden olvasó előtt ismeretes, hogy a nov. 16-i népszavazás országosan eredményes volt. A lakosság nagy többséggel, mintegy 85%-ban, az ellenzék által is támogatott NATO tagságra adta le a voksát. Pokorni Zoltán egyik előadása még a népszavazás előtt volt. Ezért abból csupán azokat a gondolatokat említem, melyek még ma is aktuálisak. Előadásában utalt arra a herce-hurcára, amely a koalíció és az ellenzék között zajlott népszavazással kapcsolatban. Az ellenzék bölcsességét bizonyítja, hogy nem akarta kockára tenni a NATO kérdést. Beszédében utalt arra, hogy a NATO-hoz való csatlakozásunk nem katonai kérdés, hanem biztonsági. Nem szabad elfelejtenünk, hogy néhai miniszterelnökünk, Antall József vetette fel elsőnek ennek szükségességét. Kifejtette továbbá, hogy nekünk nincs köszönni valónk Nyugatnak, annak a Nyugatnak, akik Trianonban feldaraboltak, Jaltában eladtak, és 56-ban cserbenhagytak. Mégis a realitásokat figyelembe véve, hazánk földrajzi helyzete megköveteli a csatlakozás szükségességét.

A kormány hátba támadta az ellenzéki kezdeményezést, s így történt meg, hogy a "föld kérdéssel" kapcsolatban a lakosság nem nyilváníthatott véleményt, így lett ez a népszavazás "csonka". Előadásában rámutatott, hogy hazánkban birtokkoncentrációra lenne szükség, hogy létrejöjjön a gazdaságosan működő középirtokos réteg. Ehhez aktív kormánypolitikára lenne szükség, amelyet a kormány ezideig elmulasztott. Középírtokos, és szemléleti változásra van szükség! Társadalmi kérdés, hogy lesz-e középirtokos réteg Magyarországon? Ha a jelenlegi koalíció gazdaságpolitikája érvényesül továbbra is, akkor biztosan nem. Az ellenzék programjában javasolja, hogy ennek megvalósítására az Európai Uniótól 5 - 10 évi haladékot kell kérni. Hangsúlyozta továbbá, hogy a magyar agrárkérdés nem csupán a földtulajdonlás kérdése. A Fidesz programjában részletesen taglalja mind gazdaságpolitikai, mind társadalmi vonatkozásban az agrárkérdés megoldását.

CSÁSZÁRNÉ GYURICZA ÉVA

GYERMEKCIPIŐ KÉSZÍTÉS

Csikós János

5502 Gyomaendrőd, Kör út 3.
(Öregszőlő, Kondorosi út)
Telefon: 06 60 485-788

Béby-leányka-fiúmodellek 18-35-ös méretig
Bio papucs, szandál, klumpa
18-41-es méretig

Corvo Bianco Schuh Bt.

Corvo bianco

Cipőipari Bt.

5502 Gyomaendrőd, Fő út 14.

☎/Fax (66) 386-896

☎(30) 457-148

Női, Leányka-, és Fiú
cipőgyártás

November 27-i ülésén a képviselők 17 létszámmal kezdtek, majd rövidesen mind a 18-an jelen voltak. Bevezetőül a polgármester úr ismertette az előző ülés óta eltelt időszak, várost érintő legfontosabb eseményeit. Ezek: az ivóvíz beruházás halad a maga előkészítési útján, az "első kapavágás" 97. december 14.-én lesz. A beruházás befejezés tervezett időpontja 1999 tavasza, tervezett költsége: 600 millió forint, (tehát ennyiért, és akkorra lesz jó ivóvíze az itt lakóknak). A városi táncintézmény megünneplelte 25 éves jubileumát, a népszavazás városi eredménye a részvételt illetően 10% ponttal alacsonyabb volt az országos átlagnál. Kistérségi polgármesteri találkozó volt Hunyán, ahol a hunyai, csárdaszállási, és a mi polgármesterünk, valamint a megyei közgyűlés alelnöke, és a terület fejlesztési tanács vezetője megbeszélte a jövő évi Közmunka Tanácsához nyújtandó pályázat részleteit, mely szerint a belvíz kár megelőzésére 131 fizikai, 9 irányító közmunkást terveznek 8 hónapon át alkalmazni. Ehhez a pályázathoz a saját erőt e települések biztosítják, 70%-ban, mintegy 13 millió forint erejéig Gyomaendrődön megtartották az önkormányzat Állami Számvevőszék általi ellenőrzését, az eredményéről a következő ülésen lesz beszámoló. A megyei Agrárkamrában tisztújítás volt, Dávid polgármester urat beválasztották a vezetőségbe. A Bethlen G. Iskola vezetése tárgyalta a Gyöngyösi Főiskola vezetésével, a Gyomára akkreditálendő tagozatokról, egyelőre államháztartási, vám, közgazdász alapképzésről. A TITÁSZ megszünteti a kirendeltségét, ami várhatóan rontja az eddigi szolgáltatás színvonalát, az idő vonatkozásában biztosan, a polgármesteri hivatal tiltakozó leveleire nem jött válasz a TITÁSZ-tól. A képviselők egyhangúlag elfogadták a beszámolót.

Ezt követően Kovács Béla képviselő úr részletesen ismertette a megyei és a helyi oktatási koncepciót, s ennek keretében sor került a dévaványai új középiskolai képzésről is. Ezt a hírt ugyan mindenki tudja, de valóban el lehet azon gondolkodni, hogy amikor folyamatosan csökken a gyereklétszám akkor ebben a "leszakadt" régióban mennyire volt ésszerű és szükségszerű, 20 km-es körzetben egy olyan iskola indításának a tervezése, amelynek profilja sokban hasonlít a Gyomán már működő iskolákéhoz. Az érdekelt szülőknek nagyon alaposan kell mérlegelni az iskolák ígéreteit, illetve az eddigi eredményeit, (ahol van) hiszen valójában egy verseny kezdődik a gyermekekért. Verseny során előfordulhatnak olyan csábító ígéretek, amelyek pillanatnyilag talán igazok is, de vajon tarthatók-e hosszabb távon. A szülők döntéseiknél a reális, és távolra is tartható, ésszerűen elképzelhető ígéretek és természetesen az eddig elért iskolai eredmények, kell, hogy döntőek legyenek. A gyermek jövője szempontjából fontos, hogy abban az iskolában fejezhesse be tanulmányait, ahol elkezdte. Többen méltatták a Rözsahelyi iskolában megtartott NAT nap sikerét, ahol a megyéből is többen részt vettek. Ezt követően a napirendek sorban megvitatásra és elfogadásra kerültek. Elsőként a Gyomaendrőd Város közoktatás-politikai koncepciója, (1998-2004) amellyel kapcsolatban a Reprezentatív Szakszervezet elnöke Halász néni szóban is elmondta, hogy a koncepcióból egy pontot nem tudnak elfogadni, mert nincs még csak érintve sem, az a rendező

Az önkormányzat munkájáról

el, amely szerint az "Év pedagógusa" címet oda fogja ítélni az önkormányzat. 315 pedagógus közül kell egyet kiválasztani! A pedagógusok inkább hiányolják az éves munkájuk olyan jellegű értékelését, amikor együtt vannak az önkormányzattal, és más szervek illetékeseivel, elbeszélgethetnek, az eredményekről és a problémákról.

Több ellenjavaslat hangzott el, az Endrődi Községhez (Fő u. 2. sz.) nyugati szárnyának hasznosítási javaslatával kapcsolatban. Ennek előzménye, kívülről is látható, hogy sürgősen felújításra szorul az épület. Az önkormányzat készítetett egy szakértői vizsgálatot, amely alapján a GYOMASZOLG kalkulációja szerint a felújítási költség cca. 7-8 millió forint. Tekintve, hogy erre a célra az önkormányzatnak nincs pénze, így jött szóba, 3 alternatív javaslat. 1. lebontás, 2. felújítás, 3. az okt. 30.-i bizottság elnöki egyeztető után az eladás. Olyan cégek részére, melyek az épület arculatának, funkciójának változatlanul hagyása mellett végeznek tevékenységüket, és vállalnák a felújítás terheit, az eredeti állapot visszaállításával, illetve nem zavarják a Kirendeltség és a Tűzoltóság munkáját. Ipari, kereskedelmi tevékenység nem végezhető, lakásnak nem használható. A testületi ülésen a felszólalók az eladási javaslatot szemben mondták el érveiket, hangsúlyozván, hogy Endrőd legrégebbi épülete, az 1800-as évek elején épült, ezért meg kellene próbálni a Műemlék Felügyelőség támogatását megszerezni a felújítás részbeni fedezetére. Személyes érvelésem volt, hogy eladás helyett 99 évi bérleti konstrukcióra szólna a pályázat, a bérletdíj fejében történhetne a felújítás. Ez a konstrukció, ha sikerülne, akkor unokáink életében is a város tulajdonában lenne az épület komplexen, úgy ahogy azt dédapáink ideje óta van. Az ellenvélemények sajnos pusztába kiáltott szavak maradtak, az eladás 1 ellenvélemény és egy tartózkodással elfogadásra került. Sajnos a döntéshozók leg többé úgy gondolkodik, hogy a város pénzügyi zavarai nem nőhet ilyen, úgymond bizonytalan funkciójú épületek felújítása miatt, (?) s a vagyongazdálkodás csak eladást jelent az ő értékeitőlük szerint.

Eladásra kerül még a gyomai részen is egy régi épület, a volt orvosi rendelő, "kereskedelmi, vendéglátás, szolgáltatás, idegenforgalom profilkitöltéssel, valamint az épület felújítását a homlokzati fal jellegének megőrzésével hirdetik meg. Ellenvéleményként ebben az esetben is elhangzott, hogy a város újítsa fel, és úgy adja bérbé. A képviselői javaslat nem talált támogatásra. Az eredeti javaslat 14 igen, 2 ellen és 1 tartózkodással került elfogadásra.

A gyomai részen működő mozi üzemeltetésének vállalkozásba adása is megszavazásra került némi vita után.

A Magtárolposi út, és az iskola közötti közvilágítás beruházása jövő évi költségvetési tervbe bekerül.

A Művelődési Központ, a Gondozási Központ, és az 1. sz. Óvoda ez évi többlettámogatási igénye az előterjesztés alapján elfogadásra került. Kiderült, hogy többek között tervezési hiba is csúszott a számításba.

Dr. Csizmadia Tamás 1998.június elsejétől, mint vállalkozó fogorvos fog működni Gyomaendrődön. Az önkormányzattal területi ellátási kötelezettségre köt szerződést.

A város közterületén lévő 44 db gesztenyefa aknázó-

gesztenyefa, hogy a rovarirtást szintén végeztessék el.

Az idén végzett közmunkaprogramról szóló beszámolót minden jelenlévő nagy elismeréssel fogadott. A város lakói is nagy meglepéssel fogadták a régen elhanyagolt munkák végzését.

Nagyrészt ennek köszönhető, hogy nálunk az idei belvíz nem pusztított úgy, mint a környező településeken. A város erre a munkára céltámogatás igényelt, amit meg is kapott, 26 millió forint nagyságban, és hozzáette saját erőként a 8 millió forintot. A munkákat 7 fő vezető irányította, és átlagban 99 fizikai munkás dolgozott a város területén lévő csapadékvíz, és csatornarendszer karbantartásán. A következő évre maradt Nagylapos területével együtt 61 km csatorna karbantartása.

Hornokné Németh Eszter kérte, hogy a jövő évi útépítési munkák tervezésénél a Köztemetőhöz vezető útra is gondoljanak, mert ott Halottak Napján képtelenség kocsival közlekedni, és sajnos sokan vannak, akik mozgásukban korlátozottak, és csak kocsival tudják megközelíteni szeretteik sírját.

Elkészült az 1997/98 tanévi normatív állami támogatás előzetes elszámolása, mely szerint az oktatási, a szociális, valamint az üdülőhelyi feladatok tényleges létszám szerinti elszámolása a tervezettel szemben mintegy 5,1 millió forinttal kevesebb, amely összeget vissza kell fizetni.

A Barátság SE-nek korábban jóváhagyott összeg felhasználásával kapcsolatos közbenső ad hoc bizottsági beszámolót a testület 15 igennel, 1 nem, és 2 tartózkodással tudomásul vette. A lényeg, hogy a bizottság véleménye szerint a bontott faház újjáépítésre alkalmas, a tetőnek igazodnia kell a környezetben lévő stílushoz. A jóváhagyott összeg folyamatos ellenőrzése a kincstári elszámolásra vonatkozóak szerint történik. Ez azt is jelenti, hogy fejlesztési költség csak fejlesztésre használható, és nem konvertálható át például működési költségre.

A közszolgálati dolgozók 13.-ik havi fizetése dec. 20.-ig kifizetésre kerül azon intézményeknél, ahol nem volt költségvetési túllépés. Hat intézményről volt idén költségvetési többletígény, a döntés értelmében ezen intézményi dolgozók csak jan. 15.-e környékén kaphatják meg a 13.-ik havi fizetést, mert '97 évben nekik már nem jutott forrás.

Egyhangúlag elfogadták elsősorban gazdasági megfontolásból, hogy a Lóverseny fogadási iroda megkezdése működését a városban.

Az önkormányzat Internet fejlesztési koncepciója is elfogadásra került, nem csoda, hiszen az információ ma már hatalmi ágnak számít.

Zárt ülésen tárgyalták a személyi jellegű kérdéseket, így a Gondozási Központ vezetői állására érkező pályázatot, a könyvtárvezetői állásra kiírt pályázatot, valamint a fellebbezéseket.

Annnyit sikerült időközben megtudni, hogy a Gondozási Központ vezetője Gellai Józsefné, a gyomai könyvtáré pedig Hajdú László lett, akiknek ezúton gratulálunk, és jó egészséget, sok sikert kívánunk a további munkájukhoz.

CSÁSZÁRNÉ GYURICZA ÉVA

VÁROSUNK

Gyomaendrőd * Megjelenik havonta. * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület * Felelős szerkesztő: Császár Ferenc, 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323 * Szerkesztők: Császárné Gyuricza Éva, Cs. Szabó István, Hornokné Németh Eszter, Ivány Mária, Marsiné Giricz Erzsébet, Márton Gábor, Stark László, Ungvölgyi János * Felelős kiadó: Vaszkó András * MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁS MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * Készült: Pelyva házinyomda, Gyomaendrőd, Fő út 81/1

Interneten: <http://www.szikszi.hu/isk/gellert/> * E-mail: ivanyi@moha.szikszi.hu